

Andrej Skubic

Neskončni šteti dnevi

Nominacija za Grumovo nagrado 2006

Osebe:

MATJAŽ – nekoč delavec, danes brezposeln

NEŽA – malo afektirana, klepetava natararica v malem, socialističnem pajzlu, konec dvajsetih let, očitno umetna blondinka

NOVINARKA – glas rumene televizije; v prvem delu drame ima na voljo mikrofona ob robu odra, v katerega občasno pridejo govoriti tudi drugi; v zadnjem delu s svojim mikrofonom poseže v samo dogajanje

ATA – preprost, star gospod, nekdanji učitelj, blage narave, nekoliko izgubljen

MAMKA – stara gospa, nekdanja predelavka, zajedljiva in opravljiva

VODIČ – mlajši možak, poln velikih poslovnih idej

PETRA – mlajša punca, brezposelna, brez idej

INŠPEKTOR – kriminalist v civilu, Vodičev skrivnostni, vplivni znanec

Prostori:

Cenen lokal, kakršne najdemo poleg starejših samopostrežnih trgovin, z oguljenimi mizami in slabo založenim točilnim pultom.

Nežino stanovanje z uborno opremljeno dnevno sobo in kuhinjsko nišo.

V stanovanju je tudi televizor ali večji zaslon, ki ima vlogo televizorja, na katerem se odigrajo nekateri prizori.

Poleg obeh stoji mikrofona, v katerega govori Novinarka in občasno tudi drugi.

1. prizor: Olivno olje

Neža stoji pri mizi, kjer sedita Mamka in Ata. Za drugo mizo sta Petra in Vodič. Matjaž sedi za svojo mizo sam. Pogovor za prvo in drugo mizo lahko poteka simultano; Matjaž je tiho. K mikrofonu stopi Novinarka.

NOVINARKA: Takega razpleta ni mogel nihče pričakovati. Neža je bila pošteno dekle, ki ji življenje ni bilo nikoli naklonjeno. Za stvari, ki se mnogim zdijo samoumevne, je morala prestati marsikakšno preizkušnjo. *(Obstoji pred mikrofonom in opazuje.)*

NEŽA: Kako, gospa Marjana, a bomo ko ponavadi?

MAMKA: Ne, veste, da sem se zdaj pa odločila, da mi je zadosti tistega piva.

NEŽA: A res?

MAMKA: Jaz, saj je za srce zdrav, samo me pa tudi tako napihne, da to ni ... Da to ni za okrog razlagat. Bi enkrat za spremembo rajši kaj bolj kratkega. A imate kakšen jajčni liker ali kaj takega?

NEŽA: Jajčni? Joj, veste, da ne? A vam kaj drugega, podobnega prinesem?

MAMKA: Ja, samo, da ne bo premočno. Kako bi pa bilo, če bi že ob dvanajstih vriskala nazaj domov s trznice!

NEŽA: Kaj ženskega?

MAMKA: Ja, kaj ženskega.

ATA: Jaz bi pa eno tadolgo kavo.

NEŽA: Pa kozarec vodice?

ATA: Pa kozarec vodice. Pa kar navadno, iz pipe!

NEŽA: Ja, seveda. – Bomo sigurno našli kaj za vas, gospa! Vam prinesem za probat, pa boste rekli, če vam ne bo všeč. *(Odide k točilnemu pultu.)*

VODIČ: Ma, mislim, takega tipa bi bilo treba za jajca obesit. A si moreš mislit.

PETRA: Saj je res za posrat.

VODIČ: Jaz jim tam lepo govorim, vsi mi iz roke jejo, uno baročno sranje tam povsod okrog ... Pa saj je res lepo, ej! Pa jaz razlagam, kako je tam na štengah cesar stal pa razsojal spore, on pa meni: pa saj to ni nič res. Pred vsemi mi to reče.

PETRA: Pa kaj, a si se mu kaj zameril ali kaj?

VODIČ: Ma kaj zameril? Tak zafukan tip je bil, on je bil na dopustu, na potovanju, pa se mu je fajn zdelo, da zajebava enega, ki je v službi, ki mora tam njim razlagat, kaj je kje bilo pa kaj se je zgodilo, ko sami pojma nimajo.

PETRA: Ja, samo, a tisto res ni bilo res?

VODIČ: Kaj če ni bilo res?

PETRA: Ja, tisto o cesarju.

VODIČ: Ja, kaj jaz vem, če je bilo res? To vsi vodiči tam govorimo, z naše agencije. Kaj pa je to važno? Zgodba kot zgodba, točno taka, kot jo od tebe tam pričakujejo. Ne bodo tam poslušali o Dunajskem kongresu pa to, koga pa to zanima.

PETRA: A ni važno, če je res?

VODIČ: Veš kaj, Petra, da ti tega ne zastopiš, to mi je še jasno. Ampak on je bil pa kao nek profesor zgodovine, bi pa to res lahko vedel.

PETRA: Zafukan tip.

VODIČ: Točno to ti pravim. – Ma, en tak modrijan ti je bil, ko tale naš ata, evo.

ATA (*navihano*): Ja, kaj misliš, da bomo Neži kakšnega ženina zrihtali?

MAMKA: Daj, ti skoz govoriš o tem, kako boš ti Neži ženina zrihtal. A ji boš svojega sina pripeljal?

ATA: Veš kaj, mojega sina. – Mogoče si pa Neža kaj boljšega zasluži kot mojega sina.

MAMKA: Saj si še ti zaslužiš.

ATA: Ej, Marjana, veš kaj.

MAMKA: Kaj, a mogoče ni res?

ATA: Ja, mogoče je tudi res. Ampak o takih stvareh nima noben drug za govorit kakor jaz.

MAMKA: Ojej, smo pa občutljivi. (*Umolkneti.*)

Neža za točilnim pultom pripravlja kavo.

NOVINARKA: Matjaža je Neža že nekaj časa poznala na videz, kajti večkrat je prihajal v lokal in vsakič popil točno eno pivo, ne več in ne manj. Zdel se je kot skromen, preprost mlajši moški, ki mu veliko stvari roji po glavi.

MATJAŽ: Ti, Nežika?

NEŽA: Ja?

MATJAŽ: Ti, a nisi ti s Primorske?

NEŽA: Ja, sem. Z Goriškega. – Ampak je že zelo dolgo tega.

MATJAŽ: A ti poznaš olivno olje?

NEŽA: Kako to mislite?

MATJAŽ: No, ali ga znaš uporabljat? Sem ga zadnjič kupil eno flašo.

Sem slišal, da je zelo zdravo.

NEŽA: A, ne ga biksat? – To bi bilo pa zame malo predrago. A ne bi bilo?

MATJAŽ: Saj ena flaša dolgo traja, če jo kupiš.

NEŽA: A, ja?

MATJAŽ: Se ga ne porabi veliko. Za na kakšno dobro solato je menda fajn. Piše gor, za srce.

NEŽA: A vi se pol zanimate za take stvari?

MATJAŽ (*skromno*): Ja, saj ne mislim nič tako. Če je pa dobro.

NEŽA: Ja, to je pa fino. Bravo, bravo! (*Nese pijačo Mamki in Atu.*)

PETRA (*zasanjano*): Jao, maš ti fajn službo. Jaz bi tudi bila – takoj – vodička.

VODIČ (*ironično*): Ja, stara ...

PETRA: A bi ti mene uvajal?

VODIČ (*skoraj pade v smeh*): Ma, veš kaj, biti vodič je ... Malo moraš ... (*Se raje ustavi.*) Ma, daj, ne ga srat. So tudi boljše stvari na svetu, kakor avtobuse težakov okrog prevažat, to meni verjemi.

Neža odloži pijačo, se vrne za točilni pult. Se zagleda v Matjaža. Televizor/zaslon v dnevni sobi njenega stanovanja se razsvetli, na njem se prikaže Nežin obraz, ki z nasmeškom spregovori.

NEŽA: Ma, lej ga, lej ... Ima človek veselje nad olivnim oljem, nad enim novim, nad enim DRZNIM – pa nima tega komu povedat. – Ma, če to ni ... Koliko je ene nesreče na tem svetu. Ko bom šla spet mimo – ga bom malo bolj spodbudno pogledala! Res ga bom. Ti boga, da ga bom!

2. prizor: Obisk

Matjaž in Neža sedita za mizo v Nežini kuhinji. Pijeta kavo. K mikrofonu stopi Novinarka.

NOVINARKA: Neža je imela skromno stanovanje v stari, delavski hiši v Spodnji Šiški. Njeno življenje ni bilo lahko: ob skromnem zaslužku in samskem življenju je dom le težko vzdrževala. A čeprav je na njenem električnem štedilniku delovala le ena plošča, je bila vedno pripravljena ponuditi gostu kavico, in stanovanje je bilo brezhibno čisto. (*Odide.*)

MATJAŽ: Težko je življenje v teh novih cajtih.

NEŽA (*prijazno*): Nisem vedela, da ste vi tudi z našega konca.

MATJAŽ: Tranzicija. – A nisi? Ja, pa saj čisto po naše zavijam.

NEŽA: Jaz ne poznam dobro baškega konca. (*Kavico položi na mizo.*) Sploh pa sem že tako mlada prišla v Ljubljano, da nič ne vem od tam, še o olivnem olju ne.

MATJAŽ: Ja, to pa ni lepo. Človek mora vedeti, kje so korenine.

NEŽA (*hitro*): Saj to že vem. Samo kaj dosti drugega ne.

MATJAŽ (*izziva*): No, kaj pa veš?

NEŽA: Marsikaj. – Baška grapa. A ni to tam, kjer ptiči takole letajo ...
(*Pomaha z eno roko za hrbtom, z drugo iztegnjeno naprej.*)

MATJAŽ (*se nasmehe*): Točno tako. Točno takole letajo. – Nimajo prostora, da bi krila razširili. Pa kdo drug jih tudi nima.

NEŽA: To je pa hudo.

MATJAŽ: Točno tako. – To je izjemno hudo, in točno zato se je tale naš Matjaž Berginc en dan odločil, da se pobere v širni svet. Jasno, da so morali najprej sesut našo tovarno pa zabrisat vse zaposlene na cesto ...
Kaj naj jaz tam delam?

NEŽA: Hudo je, hudo.

MATJAŽ: To ti je to. Taki, kot sva jaz pa ti, Nežika, nimamo v teh cajtih kaj delat. Do dela ni več nobenega spoštovanja.

NEŽA: To je pa res.

MATJAŽ: Zato sem jaz tukaj. Jaz sem sklenil, da je treba kaj naredit.

NEŽA (*si položi roko na prsi*): Ne! – A res?

MATJAŽ: Res! Matjaž Berginc je na socialni, njegovo ekonomsko zaledje so, prasice, (*Zamahne s prstom.*) razfukali, ampak naj ne mislijo, da Matjaž Berginc nima pameti, da bi znal nazaj usekat.

NEŽA: Nazaj!

MATJAŽ: Ja, kakopak.

Televizor/zaslon se razsvetli, prikaže se nasmejan Nežin obraz, ki spre govori.

NEŽA: "Kakopak" je ena taka hecna beseda. Jaz bi jo tudi rada kdaj rekla. Upam, da bom kdaj imela kakšno tako priliko, da jo bom lahko rekla, pa da se ne bo hecno slišalo. Saj v bistvu se zdajle je malo hecno slišalo, kot da se afna pred mano, ali pa kot da je tudi on že od nekdaj hotel to besedo izreč, že vsa ta leta, odkar so ga iz tiste službe zabrisali, pa se zdajle točno tukaj, ko je z mano, ni mogel več zadrževati, pa jo je moral izreč ... In če je to tako, pol sem jaz lahko v bistvu PONOSNA, ker je delil ta, ma, po svoje FIN trenutek z mano. Mislim tudi, ker si jaz tudi kdaj želim izreč to besedo. Se pravi, da imava konec koncev tudi nekaj skupnega.

3. prizor: Izvohaj mi te mrlič

Za mizo v lokalni sedita Vodič in Petra. Za točilnim pultom Neža, ki pomiva kozarce.

VODIČ: Mislim, pa to je za popizdit. Kako je lahko en tip, ki ima tako funkcijo, tako glup.

PETRA: Jaz tudi tega ne štekam.

VODIČ: Jaz njemu povem konkreten plan. Jaz investiram tisti keš, ki ga imam našparanega za flet. On keš iz firme. Sva družabnika. Ko začneva graditi hotel, prodajava rezervacije za lokale. Ne moreš faliti. Pol keša za bajto zgraditi bojo itak uni dali, ki bojo lokale kupovali! Ko začne pa hotel laufat – ma, imaš samo še, da sediš pa gledaš. Dve leti, pa imaš denar za novega graditi.

PETRA: Pa, meni se sliši mega.

VODIČ: On pa meni, če sem jaz na glavo padel. Če sem JAZ na glavo padel! – Ta ne bi znal svojega keša obrnit, ma, s trebuha na rit ga ne bi znal obrnit. Mu bo preležanine dobil, ko mu v tej agenciji crkuje.

PETRA: Ta šef – tvoj – pa res v enem svojem svetu živi. Sploh ne šteka, kaj se v svetu dogaja.

VODIČ: Ne vem, zakaj se jaz klele matram. Jaz sem pač najprej njemu ponudil, ker sva skupaj agencijo začela. Je stvar organizacijsko pokrita. Mislim, samo če bi jaz imel takrat tak keš, kot ga imam danes, potem bi jaz dal večji delež pa bi jaz bil danes šef. Pa ne bi bila ta agencija taka rupa, kot je danes. Potem bi ta hotel danes že stal, točno tamle dol na koncu ceste bi bil, evo ga, v osem štukov.

PETRA: Jao, če bi jaz imela tak keš ...

VODIČ: Ma, bom jaz že enega najdu. Saj poznam ljudi, jebemu mater.

PETRA: Ja, jaz bi ti takoj dala.

VODIČ (*jo veselo pogleda, potem pa nenadoma resno*): Pa saj bi mi lahko, konec koncev. A nisi ti v lastniškem stanovanju?

PETRA: Ja, od tastarih lastniškem stanovanju.

VODIČ: Ma, če oni svoji hčerki kaj dobrega v lajfu privoščijo ... Naj vzamejo hipotekarni puf na flet, pa enoletni moratorij. Pa skupaj investirava.

PETRA: Ja, glih za mene bojo vzeli hipoteko na flet. Ti bi rajši na mene vzeli hipoteko, pa da me pol rubežniki odnesejo v sto mater. Da se jim ne bi bilo več treba z mano zajebavat.

VODIČ: Ja, pa saj pol bi ti šla na svoje. Bi imela končno en spodoben dohodek.

PETRA: Kje pa oni verjamejo, da sem jaz kdaj sposobna imeti lastni dohodek. Oni mislijo, da sem jaz ena ...

VODIČ: Kaj?

PETRA: Ma, ena koza. Da lahko mene vsak okrog obrne. S trebuha na rit. Ko je odzad enkrat fertik.

Pavza. Vodič nekaj razmišlja.

VODIČ: A veš, kaj mi je rekel tip? Brane, mislim? Da ima on tudi eno idejo, ki bi bila točno za mene. Ker sem zgodovino pa etnologijo študiral.

PETRA: Kaj?

VODIČ: Pizda, mi je rekel. Da naj *ghost walke* po Ljubljani organiziram. Je on to v Edinburghu videl.

PETRA: Kaj je to, *gost vok*?

VODIČ: A veš, kaj je to? To je, da zdolgočasene turiste vlačiš po Ljubljani po raznih takih placih, kjer so imeli v zgodovini kakšne spektakularne pa gnusne umore pa javna obglavljanja pa tako. Pa jim razlagaš, kako še danes včasih tam straši, buuuu pa tako.

PETRA: A to delajo? Pa to bi pa tudi jaz lahko delala.

VODIČ: Ja, jaz bi te oblekel v eno tako rabljevsko uniformo, da se ti ksihta ne bi ven videlo. Bi s sekirico mahala.

PETRA (*užaljeno*): A, hvala.

VODIČ: Ne, tako mislim, ker jaz imam zdaj bolj resno študijsko nalogo, kao. Odgovorno. Kakor si to on predstavlja. Da naj štorije nabere, malo preštudiram. "Izvohaj mi te mrlič", je rekel.

PETRA: Ti njemu o tem, kako naj magnator rata, on pa tebi, da pejd mrlič vohat.

VODIČ: Evo, s takim se moram jaz v lajfu spopadat. Ma, jebat ga. Pa saj poznam jaz ljudi, saj sem rekel. Taprave.

4. prizor: Akcija

NOVINARKA (*stopi k mikrofonu*): V Sloveniji so prvi tiči dobro zažrgoleli, delavski avtobusi so bili že skoraj na končnih postajah, šolarji so se prebujali v zadnji šolski dan. Petek je bil. Ura je odbila šest zjutraj. Tako po ulicah slovenskih mest. Pri neki šišenski hiši pa je bilo čisto drugače; tam je manj znani slovenski brezposelni vodja izmene preizkušal v življenju nove stvari. (*Odide.*)

Na televizorju/zaslonu v ozadju vidimo videoposnetek: v prvem planu posnetek Nežinega obraza, ki leži na trebuhu, roke ima razširjene in očitno uživa v seksu. Sunkovito gibanje, stokanje.

NEŽA (*stopi k mikrofonu*): Gospod Matjaž je ležal precej težko na moji riti – čeprav bi bil zdaj v bistvu res že skrajni čas, da mu neham praviti gospod, mislim, ko sva si bila pa takole že res domača. Pa sploh, saj do sem je bilo še vse v redu, ker mislim, takole privezovanje za posteljo, saj si človek ne bi mislil, JE nekaj posebnega, je res hec, ko se ne moreš tudi premaknit ne pa se eden tam zadaj na vse pretege matra, da na tebi nekaj dela, od tebe pa se, ma, samo eno tako vdanost pričakuje. Ob tisti tesnobnosti, ko sem bila tako nemočna, se mi je češpa kar širila pa

stiskala, in ko mi je tisti njegov oné šel – ma, bilo je v tem dejansko nekaj posebnega, en tak srh me je spreletaval, sem imela občutek, da bo zelo močan orgazem. Sem se ga kar veselila. – Bolj me je pa nekaj drugega skrbelo. Takole privezana sem bila, mislim, res prepuščena na milost pa nemilost, sploh se ne bi mogla upirat, če bi se, tak odprti človek, kakor je, ko je že tam odzadaj, spravil tale eksperiment še za en korak dalj odpeljati, pa bi me ... Saj veste ... kam ... Kaj bi pa jaz mogla narediti? Nič! S preveč novega včasih vseeno kakšne skrbi pridejo. –

Nežin obraz na videu v ozadju se za trenutek ustavi, prisluškuje dogajanju zadaj, potem se začne nenadoma zvijati, "ne, ne", obraz se spremeni v trpečo grimaso. Stokanje je še glasnejše.

NEŽA: Ne vem. Mogoče je pa to moralo tako bit? – Ma, Matjaž je bil res en hud fant.

MATJAŽ (*samo glas z videa, brez obraza*): Jao, kaj takega svet že od Prvinskega nagona dalje ni videl!

5. prizor: Kurbe

Ata in Mamka sedita za svojo mizo, Vodič in Petra za svojo. Pijejo, a očitno se vsi dolgočasijo, Vodič je obrnjen proti mizi starih dveh. Točilni pult je prazen.

ATA: Nekaj se dogaja s tole našo Nežo. A? Se nekaj dogaja?

VODIČ: Kaj pa mislite, da se dogaja?

ATA: Ja, kaj jaz vem, ali je kaj zaljubljena, ali kaj? Kar nekam raztresena je videti.

MAMKA: Raztresena se ti zdi?

ATA: A nisi videla, da ji je naramnica od modrca dol padla? Že pol ure jo gledam, pa kot da sploh ne opazi. Jaz bi rekel, da je raztresena.

Pavza, ko vsi razmišljajo, kaj je zdaj Ata pravzaprav rekel.

MAMKA: Marjan, tebi se pa vidi, da si že bolj star.

ATA: Zakaj?

VODIČ: Gospa hoče reč: že pol ure zijate mladi punc v joške, zraven pa imate cajt, da ugibate, kako je kaj z njenim duševnim blagostanjem.

ATA (*zbezan*): Ja, kaj pa, seveda ... norca se zna vsak delat ... Ampak treba je tudi malo na druge ljudi gledat, ne pa samo na svojo rit mislit.

MAMKA: Je treba tudi na kakšno drugo rit mislit, anede?

Vodič in Petra se krohotata.

VODIČ: Gospa, pa ne, da ste ji vi fovš?

MAMKA: Ma, veste kaj, vi ste pa tudi naivni. Vi nič ne veste, kako stvari stojijo, pa se frajerje delate.

VODIČ: Česa pa ne vemo, gospa? A bi morali kaj vedet?

MAMKA: Tale Neža je ena fejest punca, saj ni nič za rečt. Prijazna. Samo veste, tele kelnerice, vse po vrsti, te pa res morajo zmeraj tudi kaj na postrani zaslužiti.

VODIČ: Kaj, a ste vi tudi kdaj kaj kelnarila?

MAMKA: Jaz? Kaj pa vi meni govorite? Jaz sem v firmi delala, šest sem jih imela pod sabo ... Brez mene šef tudi mrđnil ni, je zmeraj prišel mene najprej vprašat, če je kaj hotel. – A vi veste, kaj ste zdaj vi meni rekli? – Jaz samo to vem, da so te kelnerice zmeraj vse pomalem take lahke. Morajo zaslužiti, pa to je idealen poklic za moške srečati.

VODIČ (*osupel, fasciniran*): Kelnerice? A da so kurbe? (*Se zbere.*) Ma, dajte. Gospa, danes je to biznis. So šole pa to. Ni tako kot v vaših cajtih. Slovenski naturalisti pa to.

Atu se vidi, da Mamkinih izjav ne odobrava, ampak si ne upa ugovarjati.

MAMKA: Veste kaj, samo to vam povem, če bi vi kdaj nas bolj stare pa bolj izkušene poslušali, bi se več v življenju naučili. Kurbe so kurbe, pa jaz nič slabega ne mislim. Jaz vse to razumem.

Neža pride za točilni pult. Mamka nenadoma utihne, nastane neprijetna tišina. Neža ima še vedno spuščeno naramnico modrca, da ji visi z rame; prijazno se nasmehne Vodiču, ki mu v momentu postane nenavadno nerodno.

VODIČ (*se nagne k Petri, potihem*): Ti, a ti misliš, da je ona res?

PETRA (*potihem*): Ja, kaj pa jaz vem. Ne bi se čudila. Ampak to pa jaz ne bi bila.

VODIČ: A ne bi bila?

PETRA: A ti bi, da jaz bi?

VODIČ: Ma, kaj jaz vem, človek mora marsikaj v življenju sprobati, če hoče, da mu rata. (*Strmi v Nežo.*)

PETRA: Daj, daj. Kaj pa bolezn?

VODIČ: Pa, ni vse v boleznih. (*Se nenadoma zbere.*) Ma daj, kakšnih boleznih. Jaz ti govorim tle o profesionalizmu, o tem, kako lahko profesionalizem spuca ljubezen od ful enih gnilih stvari.

PETRA (*ne ve, ali se zafrkava ali ne*): Kako ljubezen? Ti tukaj misliš samo seks.

VODIČ: Jaz mislim ... jaz mislim strast, evo, to, slast. Pasijo. Originalni gon po trdem kurcu pa po pomladi pa reprodukciji.

PETRA: Daj, daj, daj ga srat.

VODIČ: Ma, ajde ... Saj jaz tebi nimam kaj za govoriti ...

6. prizor: Mačka

Neža pred hišo hrani mačko.

NOVINARKA (*stopi k mikrofonu*): Neža je imela rada živali. Posebno mačke. (*Odide.*)

NEŽA: Papaj, muca, dobro je. Saj ti ne bom nič naredila. – Kaj, a nisi čisto sigurna? – Pa daj, daj, ve, muce danes, bi jedle samo še viskas, pa tviks, ali kako se temu reče. Kakšni so to kajti?

Veš, ko sem bila še v Gorici pupa, so bile tam druge muce. Njim je bila kurja koža čisto fajn, veš? – Ja, tisto je bil – dom ... Ja! Tako, ja! No, zdaj mi pa povej, če ni dobro? A? No, to mi zdaj povej?

Veš, muca, tole hišo bova midva z Matjažem fajn zrihtala. Matjaž je fant! On to zna! – Ja, na lastne sile se je treba opret! Tudi kakšno kurjo kožo je treba kdaj pojest, nič nam ne sme bit preveč čudno! Vse se da narest: ta hiša bo lepa; na vrtu bo še kaj več raslo kot pa samo kakšna roža sem pa tja – kakšen fižol mogoče, pa kakšna čebula! Stene bomo premalali, rinke na štedilniku bomo zrihtali ... Mogoče bomo pa celo novega kupili! Kaj pa veš? Pa kakšen kavč ... Pa vsako jutro bo dišalo po kavi v kuhinji, pa mogoče po kakšnih pečenih jajčkih, bogve – ker veš, moški močnejšo hrano rabijo kot me ženske! Poletje bo, pa bo vse čisto drugače. Na izlete bova hodila, se kopat, na sladoled pa na sprehode, kupila bova nov tranzistor, ali pa mogoče – O, ja! Dom je to. Dom!

7. prizor: Trupla

Vodič in Petra sedita sama za mizo v lokal. Neža za točilnim pultom.

VODIČ: Ma, saj so se dejansko ene zanimive stvari dogajale. Tukaj, mislim, v tem mestu.

PETRA: A svoje cajte?

VODIČ: Ja. Mislim, je bilo hudo.

PETRA: A je bil razburljiv lajf?

VODIČ: Ma, ni bilo heca.

Pavza

PETRA: Ja, kaj je pol bilo, na primer?

VODIČ (*si odkašlja, potem skuša spregovoriti v tonu vodiča, ki predava turistom, čeprav se vidi, da še ne zna*): V grajskem stolpu, od koder se,

mimogrede, ponuja čudovit razgled po naši prestolnici, in poleg kate-rega stoji kavarna, kjer se je mogoče po sprehodu osvežiti, so bile nekoč ene najstrašnejših ječ v teh krajih. Na tisoče nesrečnikov je našlo nesrečno smrt v globinah stolpa, v katere so jih spuščali kar po vrvi, in kjer so gnili na golem kamnu. – A si predstavljate, kakšne so bile to sanitarne razmere? – Evo, tle bi se dalo še kaj povedat o današnjih standardih udobja, pa tudi to, kako v bistvu tudi uni, ki so bili takrat bogati pa to, za današnje razmere niso živeli glih tako carsko ...

PETRA: Ma, veš, kaj ti lahko povem, da tudi meni dostikrat ni glih fajn.

VODIČ: Ja, samo predstavlaj si: na mokrem kamnu, v temi, nobenega skreta, pa samo jebo dobiš za jest ...

PETRA: Ko bi ti videl, v kakšen stanju je bil moj flet, ko so ga tastari kupili, pa preden sem une od zgoraj napizdila, da naj si dajo odtoke zrihtat ... pa kaj je to? Jaz tega ne bi poslušala, če bi bila turist. Nasilje pa seks, to mi daj, to je že boljše. Imaš kaj?

VODIČ: Ma, evo, mam jaz vse. Lej, tam enkrat v enem 14. stoletju ali kaj so imeli v židovskem getu v Ljubljani težko sranje ... so imeli HUD pokol. Eden od Židov ...

PETRA: V kakšnem židovskem getu? V Ljubljani? Kje si pa v Ljubljani kakšnega Žida videl?

VODIČ: Valda, da jih nisem videl. Se je treba vprašat, kako to, da jih nisem videl. Kaj so z njimi delali, naši predniki? Eden od Židov se je telesno zmešal z eno lokalno babo ...

PETRA: Telesno se je zmešal!

VODIČ: ... in jasno so ga meščani zato obglavili. Židje so bili zaradi tega hudo nejevoljni in nekega dne je izbruhnil grozen upor, v katerem je kar nekaj Židov mrtvih obležalo.

PETRA: Ti, a bi ti imel Žida za soseda?

VODIČ: Daj, ne ti meni s takimi idiotskimi predsodki. Če bo eden hotel v moj hotel investirat, bi magari jaz hotel biti Žid, če je treba.

PETRA: Jaz pa ne bi bila.

VODIČ: A? Zakaj ne?

PETRA: Kaj jaz vem. Taka čudna imena imajo. Une nosove imajo ... Pa obrezujejo se ...

VODIČ: Petra ... Češ ti meni povedat ... če imaš ti kakšne take strahove, da ti bodo tiča obrezali, potem si dosti bolj zanimiva oseba, kot sem najprej mislil, da si.

PETRA: Pusti ti to ... No, pa saj se hecaš. Oziroma saj se to itak ne da, hvala bogu. Meni je čisto fajn, da še nisi Žid ratal.

VODIČ: Ker mogoče, če bi se mi telesno zmešalo s tabo ...

PETRA: Pol bi te pa obglavili.

VODIČ: Pa a to tebi ne bi bilo seksi? Če bi se eden nate spravil, tudi, če bi vedel, da imajo sekirico za njega za take zadeve?

PETRA: Ja, no, malo bi mi bilo pa že ... saj sem normalna ...

VODIČ: Jao, babe! To je pa tudi za popizdit. Pa kaj ve od nas pričakujete?

PETRA: No, ja. Saj pričakujemo nič kaj dosti. Saj me nisi tega vprašal.

VODIČ: Ja, saj to sem naredil napako. Da sem sploh kaj vprašal.

PETRA: Thja ...

8. prizor: Aktivist

V Nežini kuhinji: Neža sedi, Matjaž pa stoji na stolu in se pripravlja na govor.

NOVINARKA (*stopi k mikrofonu*): V nekem stanovanju v Šiški smo zalotili Matjaža Berginca, kako drži pravi pravcati politični govor Neži Bužinel, po rodu iz Nove Gorice in hkrati natararici v nekem manj znanem šišenskem bifeju. Ne povsem po naključju, saj je Neža Matjažovo dekle, in sicer že skoraj tri mesece. (*Odide.*)

MATJAŽ: Tovariši! Ste se kdaj vprašali, kako je mogoče, da prejimate po 75 jurjev plače – pardon! Da je ne prejimate, da izplačilo plače zaostaja štiri mesece, ker so menda konstantno neke težave s plačili za račune – no, in potem, če pogledate, da ima direktor podjetja plače milijon in pol? In da ni nobenega zaostanka v izplačilu njegove plače? Rekel je, da bi s premostitvenim kreditom za plače podjetje zapadlo v težave, ker sredstva za povrnitev niso zagotovljena. On pa si vsak mesec izplača plačo za dvajset delavcev? Pa poglejmo, kako vi to razumete?

Seveda, če bi izplačilo njegove plače zaostajalo, mogoče ne bi mogel izplačati pufa za tisto kurčevo, pofukano, usrano jahto! Ki si jo je nabavil, da bi lahko na njej bolj neobremenjeno razmišljal, kako izvleči to podjetje iz vode! Čeprav, če človek tako pogleda, jahta ni ravno prevozno sredstvo, s katerim bi človek kaj potegnili iz vode. Kvečjemu se da z njo kaj potegniti v vodo, in to je, če tako pogledate, točno to, kar se bo najbolj verjetno zgodilo z vašo fabriko. Kajti, kaj bi se zgodilo, če bi gospod direktor zamudil z odplačili za jahto? Mogoče bi mu jo potem prodajalec zaplenil, in potem seveda ne bi bilo nobene pomoči več, nebo bi se stemnilo in začele bi treskati strele in zagrinjalo v templju bi se pretrgalo na dvoje od vrha do tal in direktorjeva žena bi

popizdila in sin bi začel bežati od doma in se drogirati, celotna družba bi razpadla in zavladovalo bi splošno pomanjkanje vrednot.

Seveda, bodo rekli, tako gledanje je cinično, in družba, ki ne razume potreb svojih menedžerjev, je slaba družba, nikamor ne bo nikoli napredovala, nihče več ne bo imel denarja za obiskovanje kulturnih prireditvev in negovanje tradicije in arhitekturne krajine, ljudje več ne bodo imeli denarja za kupovanje spodobnih oblek in bodo začeli grdo govoriti, mogoče celo po angleško. Tako družbo lahko takoj hudič vzame! Ampak ne, pravimo mi. Mogoče pa ni treba, da jo vzame. Mogoče pa tiste kulturne prireditve niti niso tako važne; in tiste obleke in krasne vile, katerih dnevne sobe gledamo v prilogah slovenskih časopisov. Mogoče pa ni tako pomembno, če se kurcu reče penis, oziroma se o njem rajši vljudno molči. Mogoče pa ni pravilno, da se kurcu reče penis! Mogoče je to popolnoma napačna interpretacija tega pojava! Mogoče ni pravilno, da se tistemu tipu, ki vleče plačo namesto vas, reče direktor! Kako bi vi rekli temu človeku? No, kako?

Pavza.

MATJAŽ (*nestrpno*): No, kako bi vi rekli takemu človeku?

NEŽA (*obotavljivo, ampak potem pogumno*): Pa, jaz bi mu rekla kurac!

MATJAŽ (*z nasmeškom, pomirjen*): No, kako se ti zdi?

NEŽA (*navdušeno*): Ja, meni se zdi super!

9. prizor: Žrtve

Neža za točilnim pultom, Vodič se naslanja na točilni pult, zavzeto razlaga, da bi naredil vtis.

VODIČ: Tako, da v centru na Dunaju so te hoteli, ma, daj, tudi če so dragi ko svinja, v bistvu čiste rupe. Če hočeš normalno ceno, res moraš it nekam na periferijo.

NEŽA: Ja, ti res veliko enih stvari veš.

VODIČ: Ja, no, je pač foh, a ne.

NEŽA: Samo jaz ne bom ravno prav hitro do Dunaja prišla. Mogoče peš.

Če bom kdaj hotela kakšen tak dolg sprehod. A to se gre čez Trojane?

VODIČ: Daj, no, saj Dunaj je pa res blizu.

NEŽA: Pa sem še slišala, da kdor hoče iti na Dunaj, mora pustiti trebuh zunaj. (*Pomisli.*) Sicer to meni ne bi škodilo, če bi ga že v Ljubljani pustila kje zunaj. Kje tam na drugi strani obvoznice, na primer. Pa da potem ne grem več nikoli tja ven.

VODIČ: Daj, daj! Daj, no, ti pa res čisto fajn zgledaš.

NEŽA: Jah ... Daj, še dobro, da so, recimo, med mroži, samcem tudi babe mroževke vseč.

Pavza.

VODIČ: Ti, Neža, koliko ti zaslužiš?

NEŽA: Kakšno je pa to vprašanje? A ni to malo nespodobno ljudi spraševati?

VODIČ: No, daj, ajde, saj nismo glih eni neznanci.

NEŽA: Če bi ti rekla, da osemdeset jurjev neto, a bi se ti zdelo to v redu?

VODIČ: Tako malo?

NEŽA: Ja, človek se mora znati. (*Pomenljivo pomežikne.*) Ko bom velika, bom delala v eni restavraciji, tam, kjer kdo tudi kakšno napitnino da.

VODIČ: Jaz bi ti lahko kakšno napitnino dal. Samo ne bi bilo zastonj.

NEŽA: Ja, kaj bi pa ti hotel?

VODIČ: Ja, jaz sem mlad fant, imam svoje potrebe.

NEŽA: Aja?

Pavza.

NEŽA: Samo veš, jaz pa imam tudi enega, ki me čuva.

VODIČ: A res?

NEŽA: Ja. Pa ti nimaš zadosti denarja, da bi se s takimi hecal.

Neža koketno pomežikne in odide izza točilnega pulta v zadnji prostor. Vodič zbegano strmi predse.

VODIČ (*stopi k mikrofonu*): Kdo bi si mislil, kaj se vse v ljudeh skriva. Takale navadna kelnerica zgleda! V resnici je pa v rokah od groznega pimpa. Ta bi mi najbrž glavo odprl ko kozarec od kumar. Kako izkoriščajo take babe! Evo, tukajle je, pa zgleda, kot da ne zna do pet štet ... Ampak njo držijo ... Tako ko mene, evo. Mene tudi ta kreten drži v rokah pa me goni, naj turistom razlagam, kako so peke v Ljubljani utapljali, ko da nimam diplome z ljubljanske univerze, evo, pizdu mater, ko da nimam idej, kako bi lahko naredil sebe pa njega tajkuna ... Jao, kreteni.

Ej, Neža moja, midva sva obadva skupaj v enem sranju. Toliko boljši razlog, da skup drživa. Ti si moja baba, evo. Ti živiš, ne pa tale Petra, mala, smotana, ko ni še v življenju za čike sama skup spravila, pa se na mene obeša, ona bi v hotele investirala, mislim, kje je pa svet še to videl. S takim folkom se moram jaz ubadat.

Samo jaz pa ti, Neža, midva bova še daleč prišla. Obadva znava tvegati, veva, kaj je treba potrpet, da je na koncu po tvoje ... Ti boš delala v restavraciji, ja ... Vem jaz, kaj bi ti meni rada povedala ... Midva bi

skupaj imela tisto restavracijo, v pizdu mater, v najinem hotelu ...
Samo tega bi se bilo treba nekako lotiti ...

Neža ...

Neža.

10. prizor: Obiskovalec 1

Neža pred hišo, dela na vrtu.

NOVINARKA (*stopi k mikrofону*): Nekega dne pa se je pred hišo pojavil nenavaden obiskovalec. (*Se malo odmakne in opazuje dogajanje.*)

Nastopi Inšpektor, ki si napeto ogleduje okolico.

NEŽA (*proti mikrofону*): Ej, čuden je bil. Kako je okrog zijal. Nekako je bil drugačen kot ljudje, ki jih ponavadi tukaj vidiš. A je bil kakšen čefur, mogoče? Pa nimam nič proti njim, samo res, tale je bil sigurno tujec, nič kaj ni sem pasal, nič ga ne bi bilo treba – Ustavil se je točno pred našo ograjo pa vrat okrog zvižal. V vsako hišo posebej je zijal.

NEŽA (*plaho*): A vi kaj iščete?

INŠPEKTOR: Ja, pardon. Selško 15 iščem. Tukaj vidim samo parne številke, neparne pa grejo samo do 9 ...

NEŽA (*zbegano*): Selško 15 ... – Hm, ne vem. Nikoli nisem Selške 15 opazila.

INŠPEKTOR: Hudič je s temi ulicami.

NEŽA (*proti mikrofону*): Nikoli nisem pomislila, da bi bil z našo ulico hudič. Jaz mislim, da ni.

V ozadju stopi na prizorišče Matjaž, a Neža in Inšpektor ga ne vidita. Mrko opazuje dogajanje.

NEŽA: Koga pa iščete?

INŠPEKTOR: Tam je ena videoteka, Šiškawood se imenuje.

NEŽA (*izgubljeno*): Ja, ne vem, da bi bila tukaj kakšna firma. En inženiring vem, da je, tak majhen.

INŠPEKTOR: To je ena taka majhna videoteka. Tudi devedeje prodajajo, poceni.

NEŽA (*proti mikrofону*): Ne, ej, je bil čuden tip. Ta bi po naši ulici dedeveje kupoval. A bi bilo treba policijo poklicati? To je že sigurno: to ima da je ena čudna, prepovedana štacuna, če se pred javnostjo skriva. Jaz sem slišala, da zdaj eni kradejo muziko pa filme pa jih gledajo prek računalnikov pa nič ne plačajo tistim igralcem, ki so se trudili, da so jih pošteno naredili, potem pa to naprej prodajajo pa služijo svinjske

denarje. To bom morala Matjažu povedat, on bo sigurno pogruntal, on se spozna na sumljive stvari.

NEŽA: Žal ... ne vem ... pa bi vam rada pomagala ...

Inšpektor se obrne in se odpravi, od koder je prišel. Potem se čez ramo ozre proti Neži; prestreli jo s pogledom, da se ta kar zdrzne.

INŠPEKTOR: A ste prepričani?

NEŽA (zmedeno): Ne.

Inšpektor se čez ramo pomenljivo nasmehne, potem odide.

NOVINARKA (stopi k mikrofonu): Neži se je to zdel gotovo najbolj čuden pogovor, kar jih je kdaj imela v svojem življenju. Ni vedela, kaj ji je padlo na pamet, da je to rekla, to ji sploh ni bilo podobno, ampak mogoče je bilo to zato, ker jo je pač tako vprašal; si je že sam kriv, da je dobil tako čuden odgovor na tako čudno vprašanje. Saj se je zdel čisto zadovoljen, ko je šel, kot da je obupal, čeprav mogoče dejansko sploh ni zares iskal tiste številke 15, ampak se je samo tako delal. Da bi lahko dobil Nežo v precep. (Se malo odmakne in opazuje dogajanje.)

Neža strmi za Inšpektorjem kot prikovana, potem se obrne proti hiši in nenadoma zagleda Matjaža, da se spet zdrzne.

NEŽA: O, lej ga!

MATJAŽ (zalaja): Od kje pa tega poznaš?

NEŽA (zbežano): Saj ga ne poznam.

MATJAŽ: Kaj sta se pa pol imela za pogovarjat?

Pavza.

MATJAŽ: Kaj sta se imela za pogovarjat?

NEŽA: Nič ... Iskal je ... Selško 15.

MATJAŽ: Selška 15 ne obstaja.

NEŽA: A ne? – A ne, da ne? Meni se je tudi tako zdelo.

MATJAŽ: Kaj si se pa potem imela z njim za pogovarjat? Če en išče hišo, ki je ni, mu to povemo, pa konec. Kaj se tukaj da še kaj dosti govorit?

NEŽA (negotovo): Saj nisem dosti govorila.

MATJAŽ: Ma, govorila si. – Govorila si ko navita, kot ura, ki dela tikataka pa nikoli ne počaka. Govorila si kot tempirana bomba, v pizdu mater. Kaj imaš za govorit s takimi tipi?

NEŽA: Saj nisem ...

Matjaž grozeče dvigne roko, da se Neža kar zgrbi, vendar je ne udari. Nekaj časa jo drži v zraku, potem jo spusti.

MATJAŽ: Da te ne vidim več, da govoriš takole s tipi, ki mimo pridejo. Kaj pa ti veš, kaj hočejo od tebe. Kaj dobrega že ne. Ti si, veš ... – Ti si naivna.

NOVINARKA: Matjaž je bil res en hud fant.

11. prizor: Obiskovalec 2

Neža pred hišo, dela na vrtu.

NOVINARKA (*stopi k mikrofonu*): Nekega dne pa se je pred hišo pojavil – (*Si da roko na usta, potem se malo odmakne in opazuje dogajanje.*)

Nastopi Inšpektor, ki si napeto ogleduje okolico.

NEŽA (*proti mikrofonu*): Zanimiv je bil, nenavadno se je oziral naokrog. Nekako je bil drugačen ko tisti, ki jih ponavadi tukaj vidiš. Je bil mogoče – kakšen tujec? Jaz imam rada turiste, ob vsakem si lahko zamisliš, iz kakšnih drugačnih, vznemirljivih krajev prihaja – Točno pred našo ograjo se je ustavil pa izgubljeno vrat zvijal. Tako nebogljen se mi je zdel, da bi ga kar malo pocrkljala pa pomirila.

NEŽA (*prijazno*): A vi kaj iščete?

AGENT: Ja, pardon. Selško 15 iščem. Tukaj vidim samo parne številke, neparne pa grejo samo do 9 ...

NEŽA (*iskreno zainteresirano*): Selško 15 ... — Hm, ne vem. Nikoli nisem Selške 15 opazila. – Koga pa iščete?

V ozadju stopi na prizorišče Matjaž, a Neža in Inšpektor ga ne vidita. Mrko opazuje dogajanje.

AGENT: Tam je ena videoteka, Šiškawood se imenuje.

NEŽA (*uslužno*): Ja, ne vem, da bi bila tukaj kakšna firma. En inženiring je, tak majhen.

AGENT: To je ena taka majhna videoteka. Tudi devedeje prodajajo, poceni,

NEŽA (*proti mikrofonu*): No, je bil res en fin gospod. Dedeveje kupuje; jaz pa tukaj obdelujem vrt ko kakšna kmetica. Mogoče bi ga morala noter povabit? Da ne bi napačnega vtisa dobil: tukaj je čisto normalna ulica. Pa fino je spoznavati druge normalne, še sploh take urejene, lepo oblečene ljudi.

NEŽA: Žal ... ne vem ... pa bi vam rada pomagala ...

Inšpektor se obrne in se odpravi, od koder je prišel. Potem se čez ramo ozre proti Neži; prestreli jo s pogledom, da se ta kar zdrzne.

AGENT: A ste prepričani?

NEŽA (*zmedeno*): Ne.

Inšpektor se pomenljivo nasmehne čez ramo in odide. Neža osuplo strmi za njim.

NOVINARKA (*stopi k mikrofonu*): Neži se je to zdel gotovo najbolj čuden pogovor – (*Si pokrije usta in obmolkne.*)

12. prizor: Od kapitalizma do zvezd

Ata in Mamka sedita za svojo mizo.

ATA: Nekaj se s tole našo kelnerico dogaja.

MAMKA: Ja. Zdaj se pa tudi meni nekaj zdi. Kar nekam zasanjana je. –

A veš, da mi je zadnjič prinesla viski namesto baileysa.

ATA: A res?

MAMKA: Ja, čisto res. *(Se smeji, češ, ratalo mi je.)*

ATA: Ja, kaj si pa ti naredila?

MAMKA: Ja kaj? Spila sem ga. Saj je samo baileys računala.

ATA: Ja, ne vem. A misliš, da ima težave z mamili?

MAMKA: A veš, kaj sem jaz zadnjič slišala o teh mamilih? Mi je soseda povedala, ko se je zadnjič po Poti spominov sprehajala, je videla. Mamila jejo, potem pa – *(zašepeta)* nagi fukajo. Res. Čisto nagi, tam za bajerjem.

ATA: Ma, daj. *(Pomisli.)* Ma, daj, daj. Naša Neža. – Kakšna mamila, kaj jaz govorim. Neža je ena taka prava kmečka punca. Kmečka bunka.

MAMKA: Ja. Kmečka bunka. Kmečka bunka že, samo kaj ti to pomaga. A misliš, da so to samo urbane scene? Daj, malo cajtenge poglej. Se bistveno več enega odbitega psihopatskega nasilja dogaja na podeželju, ne pa po mestih.

ATA: A kmečke bunke ga pa potem v mesta prinesejo?

MAMKA: Ja, tega glih ne bi rekla! Tega glih ne bi rekla, ampak sem pa ziher, da ga zaradi njih v mestu ni čisto nič manj!

ATA *(razmišlja)*: Ti si za veliko enih stvari zelo ziher.

MAMKA: Ja, no, tako jaz mislim, mogoče pa kdo drug misli kako drugače.

ATA: Vidiš, jaz pa zadnje cajte nisem nič več tako ziher, kakor sem bil včasih. Ko sem še učil, sem bil siguren, da vse vem. Tam so bili sami mulci, pa smrklje, jaz pa taglavni. Jaz sem lepo govoril: medved je naša največja gozdna žival. Čeprav njegovo slovansko ime pomeni med-jed, tvori med le razmeroma majhen del njegove prehrane: medved lovi ribe, male živali, pobira sadje ... Pa sem govoril: polži so, zanimivo, hermafroditi, to pomeni, da imajo hkrati moške in ženske spolne organe, vseeno pa morajo za uspešno oploditev seme izmenjati drug z drugim ... Danes pa, kaj jaz vem ...

MAMKA: A zato toliko Neži v modrc zijaš? A boš preveril, če ni hermafrodit, slučajno?

ATA: Daj, resno ti pravim! Jaz naj bi bil zdaj star pa pameten, sem pa star pa nič več ne zastopim.

MAMKA: Kot na primer?

ATA: Glej, ko bereš v cajtengih. Kako se to da, da dve firmi ena od druge kupujeta delnice? Tega včasih ni bilo. Kdo je zdaj tukaj potem od koga? Za cajteng je, recimo, odgovorna pivovarna kot največji lastnik, za pivovarno je pa cajteng, ki je tudi njen največji lastnik.

MAMKA: Ja, a ni to tako, kot si rekel, da polži seksajo?

ATA: Ma, kaj jaz vem. Pri polžih na koncu kdo potem znese kakšna jajca, tukaj pa vsi samo špricajo. Pa ne – (*Mamka se začne smejati.*) – dobro, to ljudje delajo, pa če ljudje delajo, pol ima da je čudno. Ampak kaj zdaj že vse o naravi enih čudnih stvari vejo? A veš, da jaz berem včasih o teh osnovnih delcih, pa o vesolju pa velikem poku pa tako.

MAMKA: A, lej ga.

ATA: Ma, a si predstavljaš ti tam, da se je večino najbolj važnih stvari, kar se jih je imelo za zgodit, zgodilo v prvem deset na petintridesetkratno potenco delčku sekunde, mislim, to je v milijardinki milijardinke milijardinke stomilijoninke sekunde. A sem prav preštel? Milijardinka, to je devet nul, milijar ...

MAMKA (*ga hitro prekine*): Ja, prav. To pa JE zanimivo.

ATA: No, a ni to tudi ena čudna stvar za zastopit? Tam, ne ko pomežikneš, ampak še preden ti sploh rata pomisliti, da bi P od pomežikneš začel, je bilo že vse fertik, kakšno bo to vesolje. Pa vsi mi. Da bomo taki, pa ne drugačni.

MAMKA: Ja, taki fini, kakor smo.

ATA: Ja, v naslednjih milijardah let je bilo vse skupaj bolj ali manj samo še tam eno prdenje.

MAMKA: Tako hitro je bilo konec kulture! – Ma, imate pa vi moški res cajt, da razmišljate o vseh takih zadevah.

ATA: Ja, ne, saj niso bili samo ...

MAMKA: Ne, saj ni zdaj to. Ampak to mi povej, če me že zabavaš s takim na ta pomladni dan, preden grem še do tržnice ribe kupit, mi še vsaj to povej. A si do kakšnega pametnega zaključka prišel?

ATA: Do pametnega zaključka?

MAMKA: No, družba je čudna, vesolje je čudno, nič ne zastopiš, ampak kaj bi pa ti imel za svetovat? Kako ti rezoniraš?

ATA: A, to misliš. (*Razmišlja.*) Ja, kako jaz rezoniram. – Ja, takole bi ti rekel: veš kaj, zdrava pamet je važna. Mislim! Pa saj se ti drugače zmeša! – Ampak te stvari so res čudne, mislim, se ne zafrkavam.

MAMKA: Ja, se ni kaj za zafrkavat. Se pa vseeno na koncu zastopimo, a ne.

ATA: Kar so nas stari naučili, je pa še vseeno kaj važno. A ne?

13. prizor: Pivo in sadna kupa

Za mizo sedita Matjaž in Neža, on pije pivo, ona je banana split. Za sosednjimi mizami sedijo tudi Vodič, Ata, Petra, Mamka in Inšpektor, vendar maskirani in vsi v oblekah nasprotnih spolov, se groteskno vljudno neslišno pogovarjajo. Slišijo se glasovi ptičev, nerazločno žužljanje gostov.

NOVINARKA (*stopi pred mikrofoni*): N. in M. sta par že osem mesecev, in čeprav je bila njuna ljubezen v tem času enkrat na preizkušnji, njuna zveza po pričevanju naših skrivnih virov postaja vedno globlja. Parček si je skoraj pred pol leta ustvaril skupno gnezdece v Šiški, in morda je sedaj napočil čas, da svojo gorečo ljubezen nadgradita tudi s čim drugim? Lahko le ugibamo, zakaj se tako zaljubljeno pogledujeta čez mizo v slaščičarni ob tivolskem ribniku. (*Odide.*)

MATJAŽ: A si ti srečna, Nežika?

NEŽA: Ti, tako sem srečna!

MATJAŽ: Jaz tudi.

NEŽA: Tako lepo je tukaj.

MATJAŽ: Tako – lepo živiva. – Krasno si vrt zrihtala. Kumare bodo vsak čas za trgat.

NEŽA: Kumare bom že kar začela. Ne smejo biti prevelike. Potem imajo preveč pešk.

MATJAŽ: Ko sem bil majhen, sem tako rad kumare jedel. Kako jih je mama delala! S krompirjem pa smetano.

NEŽA: Matjaž. (*Pavza.*) Tale hiša ... to bo lepa hiša. Toliko sva že zrihtala.

MATJAŽ: Ja.

NEŽA (*negotovo*): Vse si premalal. Še pohištvo si popravil. Zdaj je res tako, kot da tukaj živi ena normalna familija.

MATJAŽ (*se nasmehne*): Ja.

NEŽA: A misliš ...

Pavza.

NEŽA: Zdaj imava te kumare, pa jih znam jaz tudi delati s krompirjem pa smetano.

MATJAŽ: A res?

NEŽA: A ti misliš ... Da bi tvoj tamali tudi rad jedel kumare s krompirjem pa smetano, tako kot ti?

Matjaž jo pogleda, dolga pavza.

MATJAŽ (*si odkaslja, se nasmehne*): Seveda jih bo. – Seveda jih bo. Zadosti kmalu jih bo.

14. prizor

Vodič sam v lokalu, glava mu leži na mizi, popolnoma depresiven.

VODIČ: Kako sem mogel biti tak? Ležat bi moral pred njo. Totalno obvlada, baba. Vse ima pod kontrolo.

Če je ON prišel tak nazaj, pol je res carica.

Pa kako sem mogel!? VANJO bi moral zaupat, ne pa v tega kurca. Sam bi jo moral ubost, ne pa da šuntam take ... Zakaj? Pa kaj, sem res lahko mislil, da sem s tem njemu uslugo naredil? Pa zakaj bi jaz njemu usluge delal? Ker on izgleda, kot da je faca? Da bo on meni zaupal, če mu pokažem, da jaz tudi kakšno underground zadevo vem? Pizda, saj sploh videl nisem nič od njegovega keša! Kako lahko jaz na take karakterje padam? Na take, ki ga je NJEGA tako nazaj poslala? Pa MIDVA imava connection. Kaj je on? Njega je ona v momentu skoz-inskoz spregledala.

Pizda, človek bi moral imeti pošlihtane ene prioritete.

Pavza.

Joj, kreteen! Na kolenih bi moral pred njo klečat. Evo, točno to bi delal. Na kolenih, pa s kurcem mahat, evo. Zdajle, če bi pred njo mi ratalo, to bi bilo tisto tapravo. Ona je moje vrste baba. Ona nima predsodkov. Ona gre direkt. Ona ti hodi z naramnicami dol od modrca cel dan po oštariji. Ona obvlada. Ona je nonšalant. Ona točno ve, kaj bi mi radi. Ona točno ve. Kaj bi JAZ rad! (*Posnema Inšpektorja.*) "Ej stari, ti si pa res nor, med kakšne babe ti hodiš pit. Ona meni reče: ne." Daj, stari, ti misliš, da je to kakšna tvoja mona. Ona je taprava! Kurba. Kurba!

Ona je baba. Res baba.

15. prizor: Šampon

NEŽA (*stopi pred mikrofonom*): Saj Matjaž toliko enih stvari ve, samo jaz ne zastopim – zakaj mora biti včasih še tako nekako, ne vem, čuden, ali kako bi temu rekla. Včasih me zna tako razveseliti, včasih pa ... včasih kaj takega reče, da si mislim, da me ima za eno kozo. Zadnjič me je tako pogledal, ko sem kupila tisti šampon za prhanje, v tisti taki lepi flaški, ki mi je izgledala tako fajn za v kopalnico, to je tisti šampon, ko se v reklami tuširaš pa se ti ful dogaja pa potem na koncu poletiš kot

angel. Pa saj sem vedela, da je to reklama, ampak šampon je pa vseeno tak, nekako nobel, a ne.

No, on je pa rekel, da je to samo stran metanje denarja, da je to brez veze, da je ta šampon nevemkoliko dražji od navadnega samo zato, ker za znamko plačam. Jaz sem rekla, da to pa tudi ni res, ker sem zadnjič tudi jaz poslušala po televiziji enega ekonomista pa je rekel, da to ni metanje denarja stran, ker je važno, da tudi mi več trošimo, če se povečuje promet, ker je potem več dela pa imajo tudi ljudje višje plače. Matjaž me je tako pogledal pa je rekel, da to tisti ekonomist že sigurno ve, ker sam ziher kupuje samo tadrage šampone pa se mu je zaradi tega že sigurno dvignila ful visoka plača. No, sem vedela, da se je hecal, ampak – to je bilo čudno, da ni bil ta njegov hec čisto nič vesel, nekako tak je bil, ko da je zamorjen pa da bi rad še mene zamoril. To pa tudi ni fer. Mislim, če sem zdaj že kupila ta šampon, bi rada zdaj še vsaj uživala v njem, a ni to edino prav? Mislim, a zastopite?

16. prizor

Ata in Vodič za mizo, zdolgočasena. Neže ni za točilnim pultom.

ATA: A vidva kaj imata s tole Petro?

VODIČ: S Petro? Bog ne daj. Kaj, a tako zgleda?

ATA: Ja, zmeraj skupaj prideta. Kaj je ona? Nikoli nič ne govori, kaj dela.

VODIČ: Ja, saj ne more. Nič ne dela.

ATA: Kako ne dela? A jo starši podpirajo?

VODIČ: Ne, to pa spet ne. Se mi je zadnjič pritoževala, da ji še keša za račune od stanovanja nočejo dat. Pa je njihovo stanovanje. Kao, ona jim ga čuva, v bistvu.

ATA: Ti boga.

VODIČ: Ne, ni ona moja punca, kaki.

ATA: Ja, ampak ona pa v vas rine. A se vam ne zdi?

VODIČ: Ma, kaj jaz morem. Babe so ti take – mislim, vse so ti iste. Bolj ko jih ne šljiviš, bolj so zrajcane. Takrat jim je to kul. Pol pa, ko te enkrat imajo, ko mislijo, da si njihov, jih pa to sploh več ne rajca, če jih ne šljiviš. Takrat bi pa rade, da si stoposto napaljen, da imaš skoz trdega pa jih kličeš pa obveščaš, kje si, pa koga si srečal pa če jih imaš rad pa to.

ATA: Kaj jaz vem ... A tako vi mislite?

VODIČ: Ja no, vi, ki ste starejši pa bolj izkušen, kaj pa vi mislite?

ATA: Hja, kaj pa čem mislit ... Mislim, moja Katra je bila v redu ... Jaz vam povem, eno vzajemno spoštovanje pa tudi mora bit, a ne ... To, da so vse babe iste ... Jaz ne vem, če bi to čisto tako formuliral.

VODIČ: No, ampak lejte, samo pravim, mogoče niso vse take – v bistvu, saj, če ne bi verjel, da mora tudi kje obstajati kakšna taka taprava, kul baba, bi itak vse skupaj pustil, pa kaj jaz vem, med toplovodarje šel, ali kaj takega. Ampak te babe, ki jih okrog sebe vidim, jaz vam povem, meni se vse zdijo take, kot sem rekel. Si nobene ne predstavljam, da bi bila drugačna.

ATA: Tudi Petra ne? Ona ima, recimo, drugačen pristop do vsakdanjega življenja, po tistem, kar ste vi rekli, mislim.

VODIČ: Petra še SPLOH ne. Drugačen pristop? Saj ni v ničemer res važnem drugačen. Točno taka je, kot sem prej rekel.

Pavza. Neža pride za točilni pult in se dolgočaseno zagleda.

VODIČ: Jaz mogoče samo za eno vem, ki se mi zdi, da bi lahko bila drugačna.

ATA (*oživi*): A? A? Katera bi pa to bila?

VODIČ (*se hitro nazaj potegne*): Pa ni zdaj tule kaj dosti za razlagat ... Samo to vam povem: te naše babe niso taprave babe. To jaz vem, kako bi morale biti drugačne. Bi morale met energijo. Ne na tipih viset. Ne po tipih gazit. Samozavestne ... Seksi ... Nonšalant ... Ne pa da imajo tipa, da iz njega svoj ego črpajo, ali zato, ker jih podpira, ali pa zato, ker one na njem stojijo. A ste vi videli sliko Rojstvo Venere od Bouguereauja v Orsayju v Parizu?

ATA (*se ven vleče*): Ja, to bi me morali pa spomnit, katera je.

VODIČ: Uno jaz zmeraj turistom kažem ... Ven iz vode gre, vsi so čisto paf, vse une banalne babe samo zijajo ... ona je pa carica, mislim, kaj, boginja ljubezni.

ATA: Ja ... Samo veste, kaj, vam jaz povem ... Če boste samo babe na slikah gledali, vam lahko prevelika desna roka zraste.

VODIČ (*užaljen*): Ja, vi pa veliko o umetnosti veste. A ste to tudi otrokom razlagali?

ATA: O, otrokom še ni bilo treba. Tistim tamalim ne. Takim meter osemdeset, ki po kafičih posedajo, kadar niso glih v Parizu, takim pa ne škodi, če slišijo.

VODIČ: Ja bravo. Zelo dobro, ata. Vi se veliko s tole našo gospo Marjano družite, vam je že njen način pod kožo prišel.

ATA (*se nenadoma zbega*): Aja? A se vam zdi?

VODIČ: Samo ona tudi čisto tja not spada, kar sem jaz prej povedal ... preprosta baba, kao do pet ne zna štet, ampak strupena pa ko satan,

kakšno tako ven zabriše, da jo samo gledaš. Imajo tak instinkt. Vam bo pa vsak cajt direkt na glavo gor zlezla.

ATA: O, je ona brihtna, veste.

VODIČ: Vem, vem! Jaz se njej ne bi na pot postavljaj, vi pa kar glejte!

17. prizor: Udarci

Matjaž sedi na kavču pred prižgano televizijo. Neža si slači plašč, v katerem je ravnokar prišla domov. Novinarka stoji poleg mikrofona in opazuje.

MATJAŽ: Obleka ti smrdi po čikih.

NEŽA: Seveda mi. – Saj grem pod tuš. Saj veš.

MATJAŽ (*čemerno*): Od tuširanja ti ne bo obleka nehala smrdeti.

NEŽA: Ne morem je obesiti ven. Dežuje zunaj. Okno odpri.

MATJAŽ: Da mi bodo jajca zmrznila?

NEŽA: Saj veš, da je ne morem vsak dan prati! Ni zastonj. Pa še uničila se bo.

MATJAŽ (*trešči daljinca na mizo, vstane*): Pizda, ne moreš tukaj smrdet pa še gobezdat zraven! – Že itak čisto preveč visiš tam v uni luknji.

NEŽA: Se ne bi mogla bolj strinjat. Ni meni tudi čisto nič všeč.

MATJAŽ: Ja, ampak plačajo pa, anede. Plačajo pa.

NEŽA: Ja, če ne bi, se pa res ne bi tam po cel dan smehljala pa nosila kavic pa pelinkovcev pa baileysov na mizo.

MATJAŽ: Smehljala. – A smehljaš se torej. – Smehljaš se za denar?

NEŽA: Ja, je že tako. (*Pavza.*) V bistvu se smehljam bolj tako, za ekstra. Smehljam se zato, ker sem prijazna.

MATJAŽ (*koraka gor in dol*): Prijazna. Nekam blazno prijazna si z njimi. (*Se ustavi.*) Tisti folk v tistem pajzlu so itak vse sami prasci.

NEŽA (*osuplo*): O, to pa ni res. Niso vse sami prasci. Tudi čisto prijazni ljudje hodijo tja.

MATJAŽ: Sami prasci. Kurbirji pa prasci pa špiclji.

NEŽA: Pa saj si tudi ti hodil tja.

MATJAŽ (*obtožujoče*): Kam pa naj drugam hodim? – Kam naj grem? A naj grem v kavarno Evropa?

NEŽA (*se ji ne ljubi*): Ne it.

MATJAŽ (*zavpije*): Ne it? Ej, ej, ej, ej! (*Jo zagrabi, potegne.*) Zakaj ne it? Zakaj ne, to bi rad vedel.

NOVINARKA (*v mikrofona*): Neži se je zdelo vprašanje nenavadno. Kaj ni ravno kar sam rekel: a naj grem v kavarno Evropa?

NEŽA: Ja, zato, ker ne maraš tja hodit.

Pavza.

MATJAŽ (*z nasmeškom*): Ker ne maram tja hodit.

Pavza, potem Matjaž nepričakovano dvigne roko in Nežo strašansko udari čez obraz, da zakriči.

MATJAŽ (*zakriči*): Zakaj ne maram tja hodit? – (*Pretepa Nežo, ta kriči.*)

Zakaj ne maram tja hodit? – Zato ne maram, ker to niso zame placi. To niso za nas placi. Kako bi pa jaz tam zgledal? Ko kakšen kreten bi zgledal. – Ne, nas je treba zapret v ene take kretenske bufelne pa jih našopat s špiclji, da bo gospoda na tekočem, s čim se matra delavska klasa preživet.

Matjaž dvigne nad glavo mizico v dnevni sobi.

NEŽA (*proti mikrofona*): Ampak ne morem zdajle tega več poslušat, ker zdajle bom verjetno umrla –

NOVINARKA (*v mikrofona, nadaljuje stavek*): – kajti Matjaž je kot za šalo zavihtel v zrak tisto malo mizico v dnevni sobi, tisto staro, ki se je Neži sicer niti ni zdelo škoda, saj je zares že izdelana, v zrak jo je zavihtel in potem treščil z desko navzdol naravnost na –

Neža zakriči, ko mizica prileti nanjo.

NOVINARKA: – Nežo, da ji je kar škripnilo v lopaticah, ampak je bilo vse v redu, ni je zadel v glavo, samo z obrazom je priletela na tla.

Neža stoka, udarci.

NOVINARKA: Ne, ne boš še umrla.

18. prizor: Pred poroto

NOVINARKA (*stopi pred mikrofona*): UGANKA. (*Stopi na stran.*)

NEŽA (*stopi pred mikrofona*): Dragi porotniki, preprosto 28-letno dekle sem. Imam fanta, s katerim se v mnogočem imenitno razumem: iznajdljiv in spreten, pameten, ne pije, in prepričana sem, da me ima zelo rad. Težava pa je, ker ga včasih obide nekakšen strahovit bes, ki ga težko obvladuje. Imel je težko življenje, in vem, da mu moja nežnost veliko pomeni. Skrbi pa me, ker je v svojih navalih jeze na cel svet že dvignil roko, tudi nadme. Ne vem, kako bi mu ustregla, da bi bil vedno tako pomirjen in prijazen in topel, kot zna biti. Zame je uganka, in ne vem, kako naj jo razrešim, zato prosim za nasvet in se že vnaprej zahvaljujem. (*Odide.*)

NOVINARKA (*stopi pred mikrofonom*): Fant ni nobena uganka. Marjan, 94 let. (*Stopi na stran.*)

ATA (*stopi pred mikrofonom*): Neža, Neža, strašno je brati pisma mladih punc, ki so tako nepremišljene kot ti. Fant, ki je dvignil roko nadte, očitno nima do tebe tistega osnovnega človeškega spoštovanja, ki je nujno za to, da lahko vsi skupaj živimo v nekakšni skupnosti. Ljubezen pa brez takšnega spoštovanja ne pomeni nič. Pusti svojega fanta, dokler je še čas, itd. (*Odide.*)

NOVINARKA (*stopi pred mikrofonom*): Odkrit pogovor. Marina, 54 let. (*Stopi na stran.*)

MAMKA (*stopi pred mikrofonom*): Iz tvojega pisma je razbrati, da tvojega fanta nekaj muči, kar ti težko razumeš. Veš, pravzaprav mi normalni ljudje take stvari sploh težko razumemo in z njimi sočustvujemo, zato morebiti ne bi škodoval obziren, a odkrit pogovor. Če to ne bo pomagalo, pa le urno stran od njega, kajti življenje je prekratko, da bi se v njem ubadali s takimi neumnostmi. Kar tako naj bo, bi jaz rekla. (*Odide.*)

19. prizor: Priklop

Neža se oblači. Matjaž stoji in jo gleda. Novinarka stoji pred mikrofonom in opazuje.

MATJAŽ: Ne maram več, da hodiš ven.

Neža ga ignorira, se oblači.

NOVINARKA: Neža je vedela, da se za temi suhoparnimi besedami skrivajo leta ponižanj in trpljenja, ki so povzročila njegovo ekscentričnost. A obljubil ji je, da se bo poboljšal, da se bo potrudil; poleg tega pa je brezrezervno podpirala tudi njegov boj, ki je bil pravzaprav tudi njen. Zato je sklenila, da se za tovrstno izjavo sploh ne bo zmenila.

NEŽA: Boš pol prinesel kruh?

MATJAŽ (*iskreno*): Nežika. – Nežika, ne moreva to tako. – Ni vse v kruhu.

NEŽA (*obstane, potem proti mikrofonom*): To mi je bilo od nekje znano, ampak se mi ne zdi tako zelo pametno. Jasno, da ni vse v kruhu, ampak če človek nima kruha, potem tudi vse drugo bolj slabo znese.

NEŽA: V službo grem.

MATJAŽ: Saj ne maraš hoditi tja.

NEŽA: Tukaj ne gre za to, če maram.

MATJAŽ: Jaz te bom rešil. Nikoli več ti ne bo treba delati kaj takega, kar ne maraš.

NEŽA: Nehaj. (*Zastoka, ko jo zgrabi za roko.*) Matjaž!

Matjaž jo od vleče proti radiatorju v kuhinji; na radiator je že pripeta pripravljena žica. Matjaž jo vrže na tla, ji spredaj skupaj stisne roke in jo kljub upiranju priveže na radiator.

MATJAŽ: Takole. Tukajle boš.

NEŽA: Ne zastopim tega. Kaj hočeš s tem doseči?

MATJAŽ: Nikamor več ne boš hodila. Preveč nevarnosti preži zunaj nate.

NEŽA (*previdno*): In tole naj bi bilo zdaj za stalno?

Matjaž ne odgovori, zavali se na kavč pred prižgano televizijo.

NEŽA: Takole ne bo šlo. Se pravi, da ne bom več hodila v službo. Od kje pa bova imela denar?

MATJAŽ: A tisti revščini ti rečeš denar? Od tistega, kar ti prinašaš, se ne da ne živeti ne crkniti. Dovolj imava, če imava drug drugega.

NEŽA: To je po svoje res, po svoje pa tudi ne. Kako naj takole privezana, recimo, kuham?

MATJAŽ: Hm.

Matjaž vstane, zbežan – na to ni pomislil. Začne korakati gor in dol. Potem se ustavi, zažari, odkoraka proti hladilniku, na katerega je z magnetkom pripel listek s cenikom o dostavi pic.

MATJAŽ: Naročila si bova! Saj smo v mestu. Urbano živimo.

NEŽA: Daj, tega listka nisi še nikoli uporabil. A niso predrage pice?

MATJAŽ: Pride tudi čas, ko so stroški relativni. – Lej, kaj vse imajo! (*Bere.*) Poslušaj, kmečka: omaka, šunka, sir, gobe, kranjska klobasa, panceta, oliva, hren.

NEŽA: Hren?

MATJAŽ: Ti boga, svoje cajte si izbiral samo pico z jajcem ali pa brez. Morska: omaka, sir, morski sadeži, škampi, tržaška omaka, oliva. (*Se zavzame*) Ne: poslušaj tole. Od dvanajstih do dveh, enkratna slastna ponudba: pršut z jajčkom, tri pice za ceno dveh. (*Odkoraka k telefonu, začne tipkati številke.*) Kakšno boš ti?

Pavza.

NEŽA (*končno vzdihne*): Enkratno slastno ponudbo. – Pršut z jajčkom. – Tri za ceno dveh.

MATJAŽ: Odlična izbira.

20. prizor: Govor 2

Vodič se drgne z mednožjem ob točilni pult.

VODIČ (*hrope*): Kaj ima on meni za srat čez desno roko? Kaj ima on meni govorit, da sem otrok, ki se vlačí po oštarijah? Hlod stari, življenje je zagonil, da je moril ene mulce z žabami v terariju ... Moja Katarina, moja Katarina, ta je bila najbrž njegova pudlica, ki jo je fukal ... Ona je baba. Ona je res baba, tako kot jaz ... Hladna prodajalka z najbolj vročo robo na svetu, s tapravim mesom pa s tapravo bolečino Za transakcijo se bova zmenila, bejba, ni problema ... Jaz tebi delež, ti meni tvojo kožo ... tvoje noge... tvoj sok, vroč iz luknje ... tvoje podplate ... Ti boš meni, stari, kdo obvlada, kaj so slike, kaj je umetnost ... kaj je zgodba ... Ti, stari ...

Zabliska se, za mikrofonom stoji Matjaž, oblečen je v maskirno uniformo, bere z lista.

MATJAŽ: Slišali smo izjave: naša delovna sila je predraga. Slišali smo izjave: tolikšen obseg socialnih pravic je škodljiv za doseganje višjega cilja, ki je, da bo to gospodarstvo pridelovalo fenomenalne količine izdelkov – kajti še nikoli ni mogla biti kar tam neka budala tako važna, kot je lahko kakšen izdelek! Izdelki pa morajo biti poceni in mora jih biti ogromno. Slišali smo izjave: za delavce je v bistvu dobro, da so jih zabrisali na cesto, kajti šele zdaj je napočil pravi trenutek za njihovo dejansko rast, zdaj se bodo pač morali zasekirati, da ne morejo samo ždeti za tistimi stroji, ampak morajo tudi malo noreti naokrog po raznih tečajih in se spremeniti v računalniške programerje, tako bodo dolgoročno veliko srečnejši, tudi če zdajle slučajno zmotno mislijo, da so v pizdi.

Ampak mi vas dejansko ne mislimo čisto nič spraševati, kaj vi mislite. Nam je to popolnoma irelevantno, in mi se ne mešamo v to, kaj VI delate, zato se tudi vi, prosim, ne mešajte v to, kar že tavžent let MI delamo, pa ni bilo še nikoli takega sranja kot danes! Kar se tiče družbenega konsenza, pa: lepo vas prosim, dajte kdaj za kakšen moment še koga drugega poslušat kot sami sebe. Na primer nas, da povemo vsaj kakšen stavek, takole sem pa tja. Ker smo iz enakega genetskega materiala kot vi, nismo orade ali pa tartufi.

Nam se, recimo, zdi en takle povprečno velik in debel in občasno malo vesel človek bolj važen kot tam nekaj par tisoč kosov poceni izdelkov, in dober fuk boljši od poceni in učinkovite proizvodnje milijona kosov majhnih rdečih oblekic, in če se komu to zdi nepojmljivo in globoko nekulturno, potem je pa problem, potem bomo pa mogoče RES morali skušati doseči kakšen konsenz. Prav! Ja! Hvala za pozornost!

21. prizor: Banane

Novinarka stoji za mikrofonom. Neža je priklenjena na radiator. MATJAŽ v maskirni uniformi odloži pokrito škatlo za pico na kuhinjski pult. Na zid je naslonjena kalašnikovka, po sobi je razpostavljenega še več vojaškega materiala, med njim nastavljene mine.

NOVINARKA: Matjaž bi lahko v maskirni uniformi z zavihanimi rokavi lomil srca številnih Ljubljank, če ne bi bilo njegovo srce že zdavnaj oddano Neži. Tudi z minami je znal ravnati tako spretno, da bi kar mimogrede zmešal glavo tudi kakšni gorenjski Minki.

NEŽA (*govori proti mikrofону*): Ampak mene je pa skrbelo! A veste? Tele mine, ki jih je nastavil po stanovanju, pri vratih pa pri oknih, pa kje je to sploh dobil? Tega pa človek res noče naokrog po hiši gledat.

MATJAŽ: A boš še malo pice?

NEŽA: Taka mrzla mi ne paše.

MATJAŽ: Izbirčna pa res ne moreš biti. V taki situaciji.

NEŽA: Če bi lahko izbrala drugačno situacijo, pol –

MATJAŽ: Kaj pol?

NEŽA: Pol bi lahko bila tudi do česa drugega bolj odprta.

MATJAŽ (*posmehljivo*): Ha ha.

Pavza.

MATJAŽ: Kakšno pivo bi bilo v redu. A piva nisi kupila?

NEŽA: Nisem bila na tekočem. Nisem vedela, kaj bova delala.

MATJAŽ: Nič nas ne sme presenetit. (*Vzdihne.*) Nič nas ne sme presenetit.

NEŽA: Matjaž.

Pavza.

NEŽA: Matjaž, kaj pa, če bi šla kam ven na pivo? A? V Tivoli? — Lahko bi en banana split zmazala.

Pavza.

MATJAŽ: A ti veš, da se banana split ne imenuje po znanem hrvaškem pomorskem mestu?

NEŽA (*se zavzame*): Ne!

MATJAŽ: V bistvu je to angleška beseda. Kaki hrvaško mesto! Če bi bilo to, bi jo zdaj že zdavnaj preimenovali. V banana sečovlje, na primer.

NEŽA: Si ne bi nikoli mislila.

MATJAŽ: V bistvu gre pri nas jezikovni razvoj bolj v drugo smer. V bistvu se bo bolj verjetno temu čez nekaj let reklo po angleško: baneeena split. Banana čez pol. (*Se spakuje.*) Baneeena split.

NEŽA: Samo bi mi pa vseeno pasala.

MATJAŽ: Daj, pametna bodi. Ne moreva ven hodit. Počakati morava na telefon.

Pavza.

NEŽA: Pa saj telefon že skoz imava.

MATJAŽ: Ne! Na klic! – Počakati morava, da bova poklicana.

22. prizor: Strašna praznina

Vodič, Petra, Mamka in Ata sedijo za svojimi mizami, zmedeni. Na mizah ni nobene pijače, samo pepelniki.

VODIČ (*eksplodira*): Pa dobro, tristo pizd maternih, kaj se tukaj dogaja? Kje je kelnerica?

ATA: A so zdaj tukaj tudi uvedli tisti sistem z računalniki pa to? Pol mene ziher ne bojo več videli tukaj.

VODIČ: A v pajzlu zraven štacune? Pa kaj je vam?

PETRA: Pa dobro, ne bit tako razdražljiv. Mogoče je Neža na sekretu.

VODIČ: Toliko cajta tudi na Tajskem driska ne traja! Preverjeno ne!

ATA: Razen če na stranišču ...

MAMKA: Razen če je mogoče ...

NOVINARKA: Igla je v prejšnjem letu v Sloveniji odnesla 12 življenj. Vseh z drogo povezanih smrti pa je bilo kar 38.

VODIČ: Ma, dajte, pa kaj ste vi fuknjeni. A Neža, ali kaj? Na čem ste pa vi?

NOVINARKA: Smrt od igle doleti celo tiste, od katerih ne bi česa takega nikoli pričakovali: mrtvega na družinskem stranišču so našli družinskega človeka, zglednega soproga in očeta treh otrok. Kot kaže, je svojo zasvojenost zelo dobro skrival, saj naj niti žena ne bi vedela, da je mamlar. Prav nihče ne more ubežati ...

MAMKA: Mene je na baileys navlekla!

ATA: Kaj pa če je imela po poti nesrečo? Ali pa če je mogoče zbolela?

Kratka pavza.

MAMKA: Sem brala, da aids danes tudi že zdravijo.

VODIČ: To mene zanima: a je kdo od vas danes sploh že videl kakšnega kelnerja tukaj?

VSİ TRIJE: Ne. Ne.

VODIČ: Ko ste prišli not, a je bilo odprto pa prazno, ali kaj? Kdo je bil prvi?

ATA: Ja, menda sem bil jaz. Ni bilo nobenega. Je bilo odprto.

VODIČ: Ja, kdo je pa potem vrata odprl?

Vsi trije se spogledujejo.

VODIČ: Ja, a ni to malo čudno?

PETRA: Odprl jih je hudi duh.

VODIČ: Ta definitivno JE na sekretu, ampak ta do zdaj ni ven prihajal.

ATA: Samo to je res, kako lahko pustijo kar tako odprto pa prazno? Saj bi vsak lahko vse odnesel.

PETRA: Saj ni prazno. Mi smo noter.

VODIČ (*posmehljivo*): Najbolj goreči varuhi vsega, kar se da zamislit.

ATA (*vstane*): Pa saj meni je vseeno. Meni tega ni treba. Grem jaz kam drugam.

MAMKA (*vstane*): Meni tudi ne. Bom kar zraven tržnice en kofetek spila.

VODIČ: Za desert po petnajstih baileysih.

ATA (*odpravi se proti vratom*): Tale lokal zadnje čase ni več tisto, kar je bil. Jaz ne vem, kam gre ta svet. Mladi so nesramni ...

VODIČ: Pa stari so nesramni ...

PETRA: No, no.

Ata in Mamka se ustavita: med vrati se pojavi Inšpektor in zapre izhod.

23. prizor: Zavarovanje

Matjaž sedi pod oknom, v roki ima kalašnikovko. Neža sedi poleg radiatorja in boža mačko, ki ji dremlje v naročju.

NEŽA: Ti muca ... Muca, maca ... Pa kaj tebi pade na pamet? Nikoli nisi hotela priti not! Ko da te mislim kar zgrabiti pa razkomadat pa v pečico, tako ko uno kuro, ki sem ti kožo od nje dala za papat. ZDAJ mi ti prideš! Na televiziji/zaslonu v ozadju vidimo nekakšno dokumentarno oddajo o lepotah slovenskih gradov, brez zvoka.

MATJAŽ: Ej, ti rezervica moja za hude čase!

NEŽA: Ne ga poslušat, muca! Nič ne bo hudega, čisto nič.

Pavza.

NEŽA: Matjaž. – Poslušaj ti mene. Kolikokrat je, odkar ti tukaj živiš, telefon pozvonil? Mene noben ne kliče.

Pavza.

NEŽA: Saj dobro veš, da nimam nobenih prijateljev. Jaz nisem družaben človek.

MATJAŽ: Pa kako to? – Saj to je v bistvu nenavadno. Ti, ki si tako zgovorna pa se tako rada smehljaš.

NEŽA: Ne vem. Mogoče je moja prijaznost metanje biserov svinjam v tem propadajočem, osamljenem svetu. Mogoče se zdi vsem moja prijaznost

samo vsiljiva. Kaj pa jaz vem. Pa saj meni je to čisto v redu. Konec koncev imam tako službo, da sem v njej veliko med ljudmi. Pa tebe imam. V glavnem, ta telefon tako zelo nikoli ne zvoni, da ne vem, če sploh zvonec dela ...

Telefon pozvoni.

MATJAŽ (*se mrtvo hladno javi*): Ja?

NEŽA (*proti mikrofonu*): Pa to ni za verjet. To ni za verjet! Sigurno je kakšna pomota. Ampak kakšna jebena pomota, točno zdaj?

MATJAŽ (*posluša žužnjanje iz slušalke*): Ne, nimamo še. – Ne, me ne zanima. (*Žužnjanje še naprej.*) Poslušajte, hej hej, ustavite konje malo. – Pustite zdaj vi tole življenjsko zavarovanje za en moment. Vi bi zdajle tukaj radi kasirali od tega, da sem jaz sploh še živ. Ampak to si vi tako mislite. Jaz bi moral življenje pred šestimi leti zavarovat, takrat, ko sem ga še imel. Pol sta pa prišle dve mrhe v eni makini pa rekle – fabrika adijo ... Če bi imel TAKRAT življenje zavarovano, bi imel mogoče kaj od tega, zdaj pa ... A mislite vi temu reč življenje? A? A bi bilo to za zavarovat?

Žužnjanje še naprej.

MATJAŽ: Ja. – Aha. – Ahaa. Ma ne ga biksati. (*Nenadoma pohlevneje.*) A ja, če je tako ... – Ja, ne vem ... Ja, mogoče bi se dalo. – Aha. – Aha. – Prav, samo rajši čez par dni. Zdajle trenutno ni dober cajt, imamo tukaj ... A?

Žužnjanje. Na televizorju/zaslonu v ozadju se namesto slovenskih gradov pokaže napis Prekinitev programa.

MATJAŽ: Ja, malo televizijo pogledjte. – Na televiziji smo, ravno točno zdajle, na prvem programu. – Ja. Prav. (*Žužnjanje.*) Ja, velja. Se slišimo. Lep pozdrav. (*Odloži slušako.*)

24. prizor: Posebna novica

Matjaž in Neža v sobi kot prej. Na televizorju/zaslonu Novinarka z mikrofonom; v ozadju slike vidimo Vodiča, Ata, Petro, Mamko in Inšpektorja, vsi so v uniformah specialcev; vsi, razen inšpektorja, merijo s puškami prek avtomobilskih pokrovov proti hiši.

NOVINARKA (*v mikrofoni*): In zdaj, posebna novica iz Šiške, kjer se že nekaj ur odvija prava drama.

NEŽA (*off*): Jaj, jezes marija! Pa to je naša hiša! – Ej! – A je to fajn? Ali ni? – Joj, pa ta novinarka! Ta mi ni bila pa nikoli simpatična. Ne vem,

kaj vse za ene televizijske nagrade ima, samo mene noben ne bo prepričal, da je lepa, ma, tudi malo. Samo – kaj je zdaj to! Kaj so te puške pa policaji? Pa to je škandal!

Pavza.

NEŽA (*off*): Evo, točno tako srečo imam, da takrat, ko sem prvič v življenju na televiziji, da je takole. Ko da sem komu kaj ukradla! Pa saj sva čisto normalno doma! Ma, še hvala bogu, da televizija prenaša! Če ne bi javnost videla, bi nama do zdaj že hišo zradirali! Samo, ko bi bila novinarka kakšna bolj simpatična!

NOVINARKA: Petinštiridesetletni Matjaž B. se je skupaj s svojo nezakonsko partnerico kot talko zabarikadiral v hišo na Selški ulici v ljubljanski Šiški in že 48 ur kljubuje močnim policijskim silam. Z nami je gospod Javoršek, višji kriminalistični inšpektor, ki vodi akcijo reševanja. Gospod Javoršek, kako potekajo pogajanja?

NEŽA (*Matjažu*): Ma, kakšna nezakonska partnerica, sto hudičev? A smo tukaj kakšni pedri, ali kaj?

INŠPEKTOR: Občan se je zaprl v hišo, vemo, da je dobro oborožen in izurjen in da ima v rokah talko, svojo partnerico. Z njim pa nam doslej še ni uspelo vzpostaviti stika.

NOVINARKA: Pa so stanovalci okoliških hiš varni? Glede na razmere?

INŠPEKTOR: Stanovalce hiše, v kateri se vse skupaj dogaja, smo evakuirali. Dejansko obstaja nevarnost, da bo skušal občan razstreliti večstanovanjsko hišo. To nas postavlja v precej težak položaj, to si lahko predstavljate. Ampak vseeno pričakujemo, da bo situacija kmalu bolj jasna: naši strokovnjaki za pogajanja so na poti.

NEŽA (*off*): Na, ta pravi, da so oni v težkem položaju. –

NEŽA (*Matjažu*): Kaj, a jaz pa nimam imena? Kaj, je to zdaj varovanje osebnih podatkov, ali kaj? Če je, pol jaz gospodu Javoršku dovolim, da se me vsaj takrat, ko sem enkrat na televiziji, omeni z imenom pa priimkom! Take šanse več ne bo!

Telefon pozvoni.

MATJAŽ: Ja? – Ja, pri telefonu. (*Žužnjanje iz slušalke.*) Ne, zdaj pa vi mene malo poslušajte. – Naša fabrika ni imela nobene izgube! Zadosti smo imeli za lastne plače, tudi za direktorjevo plačo, pa ni bila tako majhna. Se pravi, da smo izpolnjevali vse potrebe, ki naj bi jih ena normalna fabrika imela: dela, prodaja, ljudje dobijo denar pa normalno živijo. Ali niso fabrike zato na svetu, da v njih ljudje zaslužijo za življenje pa lahko potem še kaj drugega delajo? Kdo lahko od njih še kaj več pričakuje?

Dolgo žužnjanje iz slušalke.

MATJAŽ (*preprosto*): Ustrelil bom ženo, pol pa še sebe.

NEŽA: Matjaž!

MATJAŽ: Ne, vi mene poslušajte. Jaz hočem fabriko nazaj. Hočem, da se fabrika spet odpre pa da lepo delamo pa da imam za življenje, pa tudi če bi s Kitajci lahko kakšen Ljubljčan večji profit nabral, me to čisto nič ne briga, ker naša fabrika ni za Kitajce pa njihove bambusove vršičke pa to, ampak za nas, mi pa jemo, v pizdu mater, mineštro pa tako! Tako da ne me jebat! (*Trešči dol slušalko.*)

NEŽA (*prisiljeno obvladano*): Matjaž. Pa ne boš menda mene ... zaradi njih. A?

Telefon še enkrat zazvoni, vendar ga Matjaž z nekaj udarci razbije.

MATJAŽ (*se nasmehne*): Ne rabimo več debate. Jaz sem jim svoje povedal.

NEŽA: Povej ti meni nekaj, Matjaž ... (*Umolkne.*)

MATJAŽ (*zaupljivo*): Poglej, Nežika. – Saj ne moreva tako živeti. Kaj je to? Samo dneve štejeva. To ni človeka vredno življenje.

NEŽA (*izbruhne*): Tvoje že ni (*se zbega, a ne ve, kako se izvleči, zato kar nadaljuje*), tvoje že ni, samo moje pa niti ni tako slabo.

Matjaž jo pomenljivo pogleda, potem pa dvigne roko in ji pripelje strahovito klofuto, da Neža zakriči.

NEŽA: Joj, oprosti ... (*Beblja skozi razbita usta.*) Oprosti ... To sem narobe rekla ... Samo živela bi rada. Samo to!

MATJAŽ (*stisnjenih zob*): Daj, Nežika. Ti sploh ne zastopiš, kaj se tukaj dogaja.

NEŽA: To pa čisto res, da ne.

MATJAŽ: Točno to bi oni radi. Oni bi radi, da bi ti kar tako nekaj živela. Da bi sem pa tja kakšen promet naredila. A ti misliš, da koga od njih briga za banana split tam v Tivoliju, a? Njih za unih osemdeset sitov dedeveja briga, ki jih zraven plačaš. Kaj njih briga, če zrihtava bajto ali pa ne? Če ne zahtevava računov od majstra, pa dava dvajset posto več, da bo davek plačal? Pol kurca nič!

Pavza. Neža hlipa.

MATJAŽ: Midva sva v tem skupaj. Skupaj. Do zadnjega. Če bova šla, bova oba šla. V zgodovino bova šla. To je pa tudi nekaj.

26. prizor: Na moji straži

Neža leži z zvezanimi rokami poleg radiatorja. Matjaž prime pipo v kuhinji.

MATJAŽ: A boš kaj spila?

Pipa samo prazno zagrga.

MATJAŽ: Pizda. – Tole pa ni v redu. – Tole se pa ne bo v redu končalo.

NEŽA (*hripavo*): Pa kako lahko vode zdajle zmanjka? Točno v tem cajtu pa menda res noben v bajti vodovoda ne rihta.

MATJAŽ (*zavzdihne*): Nežika, ti si ena taka preprosta ženska. Ampak točno taka si mi vseč. (*Zavali se na tla, bolšči predse.*) Zdajle si želim, da ne bi prej zmazal ostankov tiste pice. Je bila slana.

NEŽA: Pice znajo biti slane. – Mislim, da je v špajzi še malo donata. Se mi zdi.

Matjaž nekaj časa bolšči vanjo, potem stopi iz sobe ven.

NEŽA (*off*): Ti boga, me je pogledal, kot da bi si mislil, a ti misliš, da je zdajle to moj problem, da se ne morem usrat. Zdajle imam druge probleme, pa itak je zunaj čisto preveč takih, ki bi radi, da bi se jaz zdajle usral.

Matjaž se vrne.

MATJAŽ: Bravo. Trikrat hura za slovenske mineralne vode. (*Odpre plastenko.*)

MATJAŽ: A si ti kaj žejna?

NEŽA (*hripavo, momljajoče*): Pa, niti ne. Mi ni za mehurčke, zdajle.

MATJAŽ: Me veseli. Upam, da zastopiš. (*Pije, odstavi, se mu spahne. Bolšči v Nežo.*) Upam, da zastopiš. Jaz v tejle situaciji bolj rabim za jest pa pit kot ti. Jaz moram biti pri močeh.

NEŽA: Ja, zastopim.

MATJAŽ: Jaz naju branim.

Sleče si maskirno jakno, jo zvije v sveženj in namesti Neži pod glavo.

MATJAŽ: Na, nasloni se. (*Nežno.*) Nič se ti ne bo zgodilo. Na moji straži se ti nič ne more. – Moram delati to. Takega me hočejo. Takega me rabijo.

NEŽA (*zašepeta*): Kdo?

MATJAŽ: Ti bo že vse še jasno. Vsi. Vsi.

NEŽA: Jaz ne.

MATJAŽ (*tudi on zašepeta*): Zato si ti zame najvažnejša na svetu. – Samo zame.

27. prizor

Oder je v temi. Na televizorju/zaslonu slika v spremenjenih, nadrealističnih barvah: Novinarka intervjuva Vodiča, ki s puško v rokah leži prek avtomobilskega pokrova.

NOVINARKA: Kaj veste o dogajanju v hiši?

VODIČ: To je scena, za kakršne v našem poklicu vedno upamo, da nanje ne bomo nikoli naleteli ... Pa se vseeno včasih zgodijo ... Skrbi nas za blagor talke, ki je ženska, kakršno redko srečate ... kakršne praktično ne srečate ... Kakršno lahko samo sanjate ... To je, oprostite mojim besedam, to je, oprostite, za popizdit ... Jaz, res, jaz se počutim globoko osebno prizadet in bom naredil vse, da pride do konca tega nesmiselnega konflikta, ki ga je navadnim smrtnikom tako težko razumeti ... Taki ljudje so ... taki ljudje so ... (*Posnetek prekinjen.*)

28. prizor: Mačka

Neža sedi, naslonjena na radiator, in boža mačko. Matjaž živčno koraka gor in dol.

MATJAŽ: To nikamor ne pelje. – Nekaj bo treba naredit.

NEŽA (*obotavljivo*): Pa ne bi mogoče ... saj veš ... Jih poklical? Da se malo pogovorite, mislim?

MATJAŽ (*plane*): Kako pogovorimo? (*Naravnost Neži v obraz:*) Tukaj sploh ni nobene debate. Tukaj gre za čisto občečloveško jasne stvari! Tukaj nam je eden sesul življenje tam za ene par evrov. To jim dajem, samo to rabijo: cajt, da premislijo. Kaj morajo narediti. Če bi bili za en moment tiho, da bi lahko premislili, bi jim bilo jasno. (*Globoko izdihne.*) Samo to delam. Cajt jim dajem.

Začne spet korakati. V ozadju se razsvetli televizor/zaslon: na njem pozorno zbrani obrazi Vodiča, Petre, Ata, Mamke in Inšpektorja.

MATJAŽ: Nisem jih zadosti angažiral. (*Ustavi se.*) Nisem jih zadosti ... čustveno zainteresiral, da bi razmišljali. Preveč na druge stvari mislijo. Odkoraka proti Neži, ji izpuli dremavega mačka iz naročja in ga dvigne za rep visoko v zrak – glasen mijavk. Zavihti ga in z vso silo trešči z glavo ob kuhinjski pult, da kri brizgne po ploščicah. Neža zavrešči. Obrazi na televizorju/zaslonu: Petra si osuplo zakrije usta, Mamka teče bruhat, Ata in Vodič debelo gledata, Inšpektor skrajno pozorno opazuje.

Matjaž dvigne mačko, kot da jo hoče pogledati, potem jo le vrže na tla in stopi z nogo v vojaškem škornju nanjo, da brizgne kri še po tleh. Neža zastoka.

Matjaž pobere truplo, odpre okno.

MATJAŽ (*skozi okno*): Tole je prvo opozorilo! (*Vrže truplo ven, zapre okno.*)

NEŽA (*off*): Ni imelo smisla oči odpirat. Saj vem, da če bi jih odprla, bi bil samo en tak grozen flek po tleh.

NOVINARKA (*v živo, stopi k mikrofonu*): Sožitje z domačo živaljo zniža in uravnovesi krvni tlak. Temu odkritju je botrovalo naključje.

NEŽA (*off*): Kako me zebe po nogah.

NOVINARKA (*v mikrofon*): Prastara potreba po bližini in dotikanju je v našem civiliziranem svetu nezadoščena. A to velja le za stike med ljudmi: žival lahko božaš, vzameš v naročje, se z njo igraš in bučno krohotaš.

NOVINARKA (*na televizorju/zaslonu tišči mikrofon pod nos Mamki*): Kakšen razplet pričakujete?

MAMKA (*rjove*): Aaaaaaa! Aaaaaaa!

Novinarka pomoli mikrofon Vodiču.

VODIČ: Jaz sem ... jaz sem globoko zaskrbljen nad razvojem dogodkov, tole ne pelje v pravo smer ... To ni bila dobra reakcija ...

NOVINARKA (*pomoli mikrofon Inšpektorju*): Kakšno je vaše mnenje? Kako boste ukrepali?

INŠPEKTOR: Po mojih izkušnjah ni mogoče pričakovati nič drugega. Občan je čisto ven padel, in mislim, da bodo morale stvari posledaj potekati hitro, če se hočemo izogniti tragičnim posledicam.

PETRA (*izza Inšpektorjeve rame*): Eeej! Mega! Eeej! Noro!

NEŽA (*off*): Jaz sem naslednja. Vem, da sem pol jaz na vrsti!

29. prizor: Zadnja faza skupnega življenja

Matjaž, zgrbljen sedi ob steni s kalašnikovko. Neža, privezana, strmo gleda predse. Novinarka pri mikrofonu.

NOVINARKA: Zadnja faza njenega skupnega življenja je minevala pretežno v molku.

NEŽA (*off*): Jaz mu nisem imela več nič kaj dosti za povedat.

NOVINARKA: Kar se Matjaža tiče, se je sicer zdelo, kot da ga žre vest in da ve, kaj si Neža misli o njem, tako da je bilo konec koncev celo verjetno bolj ali manj vseeno, če sta bila tiho.

NEŽA (off): Kar sedel je. Kar sedel je. Ni me imel rad. Ma, ne, zelo me je imel rad. Ampak jaz njega nisem marala. Ne. – On je kar dihal.

Pavza.

NEŽA (off): Je kar dihal.

NOVINARKA: Nekaj posebnega je bilo gotovo v trenutku, ko je to naredil. Verjetno užitek, zadoščenje, ko je mačja lobanja škrtnila in se ji je zabliskalo pred tistimi zelenimi, črtastimi očmi. Mogoče je bila v tistem trenutku slast, češ, evo ti, svet, kaj jaz *znam*, ampak obenem tudi neznanski občutek odgovornosti. Ker je vedel, kaj sledi.

NEŽA (off): Jaz sem vedela, kaj sledi. Ali on ali jaz. Ali pa jaz. Ali pa on.

30. prizor: Konec sveta

Matjaž še kar zgrbljen ob steni, a ima dvignjeno glavo. Neža kot prej.

MATJAŽ (pohlevno): Mogoče bi malo televizijo pogledala.

Pavza.

MATJAŽ: Mogoče je kakšna oddaja gor. Kaj brezveznega, tako, da se malo raztreseva. O kakšnih popotovanjih, na Travel Channelu.

Pavza.

NEŽA (off, nenadoma hitro, klepetavo): Jaz imam sicer ponavadi rada Travel Channel, saj nima podnapisov, jaz pa itak o angleščini toliko vem kot zajec o električnih kitarah, pa o frajtonaricah, ampak imajo pa včasih kakšne fajn oddaje gor, kakšne lepe posnetke tujih krajev pa pokrajin imajo. Samo zdajle –

Iz pipe začne teči voda.

MATJAŽ (odsotno): Jaz bi kam – odpotoval.

Luč ugasne.

NEŽA (zašepeta): A bo zdaj torta? A bojo svečke?

Eksplozija, vrata odletijo. V sobo pridivjajo Inšpektor, Vodič, Petra, Ata in Mamka v uniformah, s puškami, za njimi Novinarka z mikrofonom v rokah.

NOVINARKA (navdušeno): Smo v samem srcu dogajanja, v zraku je vonj po eksplozivu in akciji! Fantje pod poveljstvom inšpektorja Javoriška so vdrli v stanovanje, kjer očitno neuravnovešeni Matjaž Berginc že šestinšestdeset ur zadržuje talko, svojo nezakonsko partnerico!

Po zadimljeni sobi švigajo laserski žarki iz pušk specialcev.

NOVINARKA (čisto poblaznela): Naši! Dajmo, naši!! V luči baterijske svetilke slabo kaj vidite, dragi gledalci, ker še ta šviga sem ter tja, ni

čudno, da so nervozni, tudi meni ni lahko pri srcu v tem trenutku, čisto po pravici povedano!

Laserski žarki se prekrižajo na zgrbljeni Matjaževi postavi, ki se sploh ne premakne, kar sedi. Iz Vodičeve puške poči, Matjaža kar pomete po tleh.

AGENT: Stoj! Roke gor! Roke gor!

Žarki mrzlično križarijo po sobi, zdaj se vsi zberejo na Neži, ki ždi ob radiatorju.

NOVINARKA: Tudi mimo naše kamere je ta hip priletel nekakšen kos stekla, ljudje, to ni res, kakšna akcija!

INŠPEKTOR: Ona je talka!!!

Žarki se umaknejo z Neže. Vodič in Petra planeta nad Matjaža, ki leži na tleh, in ga zgrabita.

NOVINARKA (z gnusom): Kakšen flek je tukaj na tleh v kuhinji! Kakšen flek! Fuuj!

Vodič in Mamka vežeta Matjažu roke na hrbtu z žico. Zraven stopi še Ata, skupaj ga potegnejo pokonci. Ata in Mamka ga začneta vleči stran, Matjaž se trudi hoditi, čeprav je ves krvav. Vodič obstoji za njim, potem ga strahovito brčne v hrbet, da vse tri kar zanese. Inšpektor medtem s kleščami preščipne žico, s katero ima Neža zvezane roke.

INŠPEKTOR: Pusti ga, dosti ima.

VODIČ: Ma, ajde, od viška ne boli glava.

NEŽA (off): A se mi smili? – Hm, kaj pa vem. – Ma, ne.

NOVINARKA: Kaj se je zgodilo s tem stanovanjem! Ma, kaj se je zgodilo s tem stanovanjem!!!

Neža se mukoma pobira, roke ima čisto mlahave.

Nenadoma eksplozija: sprožila se je ena od nastavljenih min. Matjaža z Atom in Mamko odnese skozi vrata iz prostora. Inšpektor odleti po tleh in negibno obleži; Petro in Vodiča odnese po tleh, a sta le laže poškodovana. Nežo vrže naravnost na Matjaževo kalašnikovko, ki je obležala na tleh.

Nekaj trenutkov je popolna zmeda, trušč, žvenket, dim. Potem se začne Neža pobirati, v roki ima puško; uperi jo proti drugim in pritisne na sprožilec, a ne deluje. Pogleda, premakne varovalko. Ritensko zleze na raztreščeno okno in začne streljati po sobi. Vodič in Petra se odkotalita v zaklon.

NOVINARKA (izza prevrnjene mize kriči v mikrofonsko cev): Oken ni več! Oken v tem prostoru ni več, drage gledalke in gledalci! Vrat tudi ne!

Talka se vzpenja na okno, talka se vzpenja na okno oziroma na štirinoglo luknjo v steni, in – in – in skoči!!! Drage gledalke in gledalci, ona skoči, skoči kot ris, pa to ni, da bi človek verjel! Kakšen skok!

Neža plane skozi okno s puško v roki, obrača se in strelja, prebija se od zaklona do zaklona. V hiši se Vodič brez orožja skobaca pokonci, steče do okna in skoči čez; teče za Nežo. Oba tečeta, ne da bi se premaknila, Neža občasno strelja; naokrog poka, zavijanje siren, helikopterji, žvižganje krogel, plapolanje ognja, kot da vse mesto gori.

Zvok se počasi popolnoma utiša.

NEŽA (v popolni tišini, počasi): Glih tako je, kot da nad enim takim prepadom letim, povsod okrog se vse bliska pa folk se dere. Pa vse gori! Moj dom gori.

To mi ni jasno, kako mi to ratuje, jaz se nisem nikoli kaj dosti gibala, po moje je to samo zaradi adrenalina, jaz to ne bi od sebe pričakovala, ampak – Kako mi gre! Ma, kakšni skoki!

Tukaj nekje mora bit una številka 15, blizu, ima, da je, ni hudič, sem zanesljiv namig dobila, tam dol nekje mora bit pa tam me ne bojo nikoli najdlji, ker te cifre sploh ni –

Pa dajte mi otroke, dajte mi mojega –

Trušč s streljanjem spet naraste in začne preglaševati vse.

NEŽA (kriči): Pa hočem živet vsaj za en JEBEN – PREKLET – USRAN –

VODIČ (kriči): Kurba! Daj mi meso! Daj mi kožo! Daj mi ljubezen! Daj mi moč! Daj mi za fukat! Daj mi hotele! Daj mi sebe! Saj sva zmenjena!

Vse je zmenjeno!

NEŽA (kriči): Pa kako to poka! Kako to poka!

Nežin tek na mestu se spremeni v premikanje; pobegne z odra. Tudi

Vodič se začne premikati, vendar pade, steguje roko za njo.

VODIČ: Aaaaaaaa!

Trušč eksplozij pregласi vse.